Sepatoe Roesak

december 2023

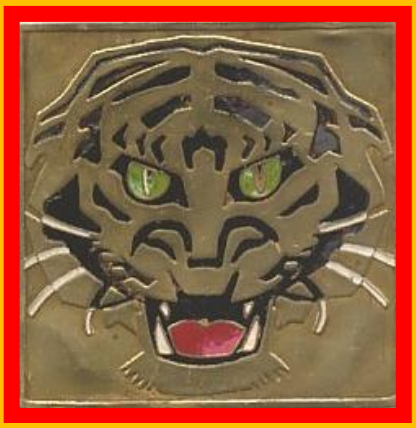

Blad voor de Sobats van T-Brigade en Ned. Indië

Leden reünie- en nazorgcommissie
2-6RI & T-Brigade & Java

Voorzitter/secretaris,
alsmede redactie en layout Sepatoe Roesak
Mevr. Marianne Pragt-Lankhuizen,
Schakelpad 12, 3192 JH Hoogvliet.
Telefoon : 010-4382758 of 06-25278220
E-mail marianne.lankhuizen@gmail.com
Voor adreswijzigingen, jubilea, overlijden en telefonisch contact .
Website www.sepatoeroesak.nl

Penningmeester en redactionele ondersteuning:
De heer Joop Pragt,
Schakelpad 12,
3192 JH Hoogvliet.
j.pragt9@upcmail.nl

Verzorging drukwerk:
De heer Jan Teeuw

Coördinator nazorg:
Mevr.Marijke de Jong,

fotograaf:
De heer Bob Pragt

Alg.commissielid b.d.
De heer Theo Eversen,

Voor donaties en giften:
ABN-AMRO rekeningnr.
NL 61 ABNA 097.21.38.021
t.n.v. reünie- en nazorgcommissie 2-6RI, T-Brigade te Hoogvliet

december 2023

De gezichten bij de namen van
de reünie- en nazorgcommissie 2-6 R.I. T- Brigade.

Marianne Pragt-Lankhuizen
voorzitter/secretaris
Redactie en lay-out
Sepatoe Roesak

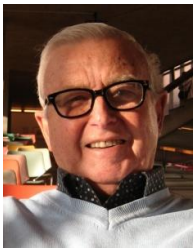

NNG-veteraan Joop Pragt
Penningmeester
Redactionele ondersteuning
Sepatoe Roesak

Theo Eversen.
Alg.commissielid b.d.

Marijke de Jong
coördinatie nazorg

Jan Teeuw
Verzorging drukwerk

Bob Pragt
fotograaf

Inhoud:

De commissie in foto's	blz.	1
Inhoud	blz.	2
Kerst- en nieuwjaarswens	blz	3
Van de redactie	blz	4
Van de **voorzitter/secretaris** Marianne	blz	5
Van **penningmeester Joop**, vermelding van donaties	blz	6- 8
Nagestuurde reacties m.b.t. DE-loterij	blz	9
Reacties van lezers	blz	10-14
Prijswinnaars rebus Soldaat van Oranje doen verslag	blz	15-16
Overleden: sobat Dirk van Soelen, 5 RS	blz	17
Sobat Henk de Jong, 5e Genie vertelt vanuit Canada	blz	18-28
Korpsgeschiedenis KL 5e genie veld	blz	29-30
Overleden: sobat Walther van Hoof, 435 RI, 7 RS	blz	31-33
Overleden: sobat Harrie van Rijn	blz	33
De Cantinewagen – door sobat Wim van Raaij	blz	34-37
Het NIWIN	blz	37-39
Affiche NIWIN Rimboe-kist	blz	40
Overleden: sobat Piet Bontenbal, 423 BI	blz	41-43
Sobat Karel Vleesch Dubois, 4-8RI, vertelt ….	blz	44-49
Stukje geschiedenis 4-8 R.I.	blz	49-51
Nog meer NIWIN en Thuisfront	blz	52-54
Overleden: sobat Willy de Groot, 4-4 RI	blz	55
Overleden: Sobat Ad Sinnige, 4 GRPI.	blz	56
Over de Cantinewagens uit Nederland	blz	57-59
NIWIN Actie Waalwijk	blz	60
Beëdiging van Limburgse Jagers in Venlo	blz	61
Overleden: Sobat Frans Smoorenburg, 5-6 RI	blz	62-64
Van Jappendom tot yuppendom	blz	65-66
Rapport Bataljons Koninklijke Landmacht in Malakka	blz	67-69
Oorlogsvrijwilliger!	blz	70
Indonesia Roept! Ook naar Frans van Mulken!	blz	71-72
Orders inlichtingenofficier kapt. W.J. Komentas	blz	73-75
Opnieuw loterij vrijkaarten Soldaat van Oranje!	blz	76
Overleden sobats, weduwen en relaties	blz	77-78
Krans ereveld Candi Semarang en Roermond	blz	79
Hulp, vragen of een praatje?	blz	80

Wij
wensen
u allen ook in deze roerige tijd
warme, sfeervolle en knusse feestdagen toe.

Militairen van T-Brigade met kerst bij burgers op visite.
Let op de tijgerbadge op de mouw bij militair rechts.

Foto Nationaal archief

**Onze wensen voor u in het jaar 2024 zijn
dat u in gezondheid mag genieten van het leven
en hopen op het beste!**

Wetende dat er ook dit jaar sobats, weduwen en of nabestaanden
de komende feestdagen onder andere omstandigheden
dan doorgaans mee gaan maken,
wenst de commissie hen daarbij veel warmte en sterkte toe.

Van de redactie!

Beste sobats, beste allemaal,

En het is weer gelukt! Gelukt om iedereen weer een interessante Sepatoe Roesak onder de neus te drukken. Dit keer een flink aantal door sobats zelf geschreven en ingestuurde levensverhalen of ingezonden stukken die de moeite waard zijn om geplaatst te worden. Sobat Wim van Raaij vertelt over de cantinewagen van de welfare en Sobat Karel Vleesch Dubois begon op verzoek van Marianne enthousiast met zijn relaas over de diensttijd in aanloop van zijn uitzending naar Nederlands Indië. Nadat hij enkele stukken ingestuurd had, gaf hij aan dat hij liever ermee stopte. Hij vertelde dat het bij hem te veel slechte herinneringen opriep. Dat was zeker niet de bedoeling geweest toen ik hem vroeg zijn verhaal op papier te zetten. We hebben samen hierover goed gesproken. Stoppen!

Sobat Henk de Jong heeft zich ook met volle overgave op zijn verhaal gestort. Kreeg nog te kampen met computerproblemen maar overwon die. Samen met dochter Jenny maakte hij het tot een mooi geheel.
Ook hebben diverse nabestaanden zulke mooie mails gestuurd naar aanleiding van het overlijden van een veteraan, dat ik toestemming heb gevraagd om daarvan gebruik te mogen maken voor het in memorium.
Ook is er gebruik gemaakt van de gelegenheid om via live-stream crematieplechtigheden mee te maken vanuit huis. Daarvan is een verslag opgemaakt en foto’s opgeslagen.
Aangevuld met info over het legeronderdeel waar een sobat bij ingedeeld was, is deze Sepatoe Roesak niet een troosteloos, verdrietig geheel geworden met opsomming van overlijdens, maar, naar mijn bescheiden mening, de moeite waard om op uw gemak door te spitten.
Ik eindig met het verzoek aan u, laat u inspireren door de verhalen in dit blad, en zoals sobat Wim van Raaij aan het eind van zijn ingezonden stuk zegt: “Ik denk dat een ieder van ons ook zo maar een verhaal kan schrijven. Het leuke daarvan is, het brengt ons weer even terug in die tijd. Zo, wie is de volgende?”

Ik hoop dat u als lezer dit boekje met net zoveel interesse en plezier zult lezen als ik had met het maken ervan.

Redactie: Marianne Pragt- Lankhuizen
Met redactionele ondersteuning: Joop Pragt

“Niet perfect is ook goed!”

Mededelingen van de commissie.
De voorzitter/ secretaris.

Beste sobats, beste allemaal,

Iedere keer als ik hier mijn woordje als voorzitter een woordje tot u richt, lijkt het er steeds vaker op dat de laatste jaren de wereld meer en meer in reuring is. Schreef ik de vorige keer nog over de diverse crisissen die in de politiek opdoken, nu hebben we zelfs een gevallen kabinet. Grote onvrede en weinig vertrouwen in de politieke leiders van het land. Politici die er de brui aangeven, uit de politiek stappen of eruit worden gezet. We zijn weer opgeroepen om onze stem uit te brengen op…. ja kiest u maar! Wanneer u dit leest is er al gekozen voor nieuwe volksvertegenwoordigers. Het is afwachten wat dat brengt.

Buiten onze landsgrens is het ook geen koek en ei. De oorlog in Oekraïne gaat maar door en of het niet genoeg is, brak in het Midden Oosten tot overmaat van ramp ook oorlog uit. Iedereen heeft hier zijn of haar oordeel of mening over. Dat mag. Maar verlies niet uit het oog, oorlog is en blijft waanzin en het gaat ten koste van zoveel zinloze slachtoffers. U, veteraan, en iedereen van uw generatie weet dat. U heeft aan de lijve ondervonden wat een bezetting, overheersing, oorlog doet met een mens.

Is dan alles doem en gloem in de wereld? Neen! We staan klaar om hulp te bieden daar waar het mogelijk of nodig is. Om onrecht en onvrijheid te bevechten en veroordelen. Gezamenlijk kunnen de landen in de wereld hun stem laten horen wat wij als mensheid niet kunnen tolereren.

Wij leven in Nederland gelukkig nog steeds in een vrij land. Die vrijheid is zo’n enorme grote rijkdom. Generaties na u en ons beseffen soms niet wat het is om in onvrijheid te moeten leven. Daarom moeten we blijven werken aan die vrijheid. Immers we geven de vrijheid in handen van de jongere generaties. Zij moeten die gaan waarborgen. Met uw ervaringen en wijsheid kunnen en moeten zij verder.
In vrijheid.

door voorzitter, Marianne Pragt-Lankhuizen

“Als je het verleden niet kent,
dan zie je ook de toekomst niet”.
-Joop Pragt-

Van de penningmeester

Ook dit keer gun ik u een blik in het wel en wee van de financiële toestand bij de commissie. Hieronder volgt voor u het jaarlijks overzicht.

Op 1 november 2022 was in kas € 1.543,87
Op 1 november 2023 is er in kas € 1.776,34
verschil € 232,47

Van het bedrag dat op 1 november 2023 op rekening stond zijn nog niet de kosten voor de totstandkoming van dit blad van het bovengenoemde kasgeld aangesproken.
Verder is er kasgeld afgelopen jaar gebruikt voor o.a. het weer laten maken en versturen van de speciale bedankkaarten bij donaties en de speciale tijgerpostzegels, het verzenden van beterschaps- en condeolancekaarten en overige correspondentie. Ook de kosten voor enveloppen, papier en inkt, nietjes, etc., eveneens de nieuwsbrieven die u afgelopen jaar heeft ontvangen. Denk daarbij aan de uitnodiging voor de DE-loterij, het inschrijfformulier en de bijgesloten al reeds geadresseerde enveloppe. Na afloop van de verloting kreeg u weer een uitgebreide nieuwsbrief. Ook deze wordt bekostigd uit de donaties. U ziet dus wel: wij gaan voor u nog steeds door en daarbij zijn uw vrijwillige donaties echt nodig.
Gelukkig komen die regelmatig binnen. Van trouwe donateurs maar ook spontane donateurs. Er zijn soms echt verrassende donaties bij. Hier volgen de donaties van 1 november 2022 tot 1 november 2023

Datum	Naam donateurs 2022!	Plaats	Bedrag
7 nov	Th. Scholten, nabest. 5RS op verjaardag vader † Th.Scholten sr.	Dedemsvaart	€250,00
7 dec	A. Slagboom nabest. Charles Smallenburg 41 Veld Genie	Hilversum	€ 50,00
8 dec	Jac Kerskes, 5-2, 13 RI	IJsselstein	€ 50,00
20dec	M. van Thiel, nabest. 411 BI	Utrecht	€ 50,00
20 dec	C. Breur, 2-2RVA	Rotterdam	€ 25,00
20 dec.	A. van Wensen-v Dam, nab.2-6RI	Breda	€ 50,00
20 dec	Carla Eisenberger, nabest.	Badhoevedorp	€ 25,00
20 dec	Frank en Ineke Marcus	Gouda	€ 25,00
21 dec	Karin v.d. Corput, nabest. 2-6RI	Breda	€ 20,00
24 dec	Nabest. J. Kamerling 411 BI Jaarlijks op Sterfdag 23 dec.	Spijkenisse	€ 50,00
25 dec	M. ter Burg, nabest. 411 BI	Tilburg	€ 25,00
27 dec	Fam. G. Graus, 4-6RI,	Echt	€ 75,00
30 dec	Sobat W. v.d. Endt, mariniersbrig	Hoogvliet	€ 25,00
30 dec	Ruurd Stolp, nabest. 2-7RI	Hoofddorp	€100,00
31 dec	Ron van Hoof, zn 2-6RI	Amsterade	€ 25,00

Datum	Naam donateurs 2023	Plaats	Bedrag
3 jan	Sobat W. van Raaij 2-6RI	Rotterdam	€ 50,00
12 jan	Francis v. Heeswijk, nabest.2-6RI	Veenendaal	€ 25,00
15 jan	Lies de Renet-Ingeveld wed.2-6RI	Ittervoort	€ 50,00
16 jan	Jan v.Langeveld, vaartuigendienst	Rhoon	€ 50,00
23 jan	Jaap Bragt,5-6RI	IJmuiden	€ 25,00
25 jan	Wim van Raaij, 2-6RI	Rotterdam	€ 20,00
28 jan	Anonieme donatie 436BI	Spaarvarkensoord	€ 35,00
28 feb	Mw.D. Dudok, wed. 2-6RI	Lage Zwaluwe	€ 50,00
2 mrt	Elly v.d. Wetering wed 2-6RI	Eindhoven	€ 50,00
3 mrt	Ben Roelofs , 5RS	Arnhem	€ 50,00
17 mrt	Jutta Merling, nabest. 2-6RI	Utrecht	€ 50,00
13 apr	A.C.den Boer- van Dongen, 5RS	Tilburg	€ 40,00
25 apr	Hein Pragt, DE-donateur	Emmeloord	€ 15,00
3 mei	Douwe Egeberts Liesbeth Meuldijk	Vlaardingen	€ 10,00
3 mei	VVVbon DE Helene van den Berg	Den Haag.	€ 20,00
26 mei	Mw.H.Coops wed marinier.	Utrecht	€ 50,00
26 mei	Mw.C. Bautz, nabest. Ton v.d.Wildt, 4-6RI	Rijswijk	€ 50,00
6 juni	M.Ham van Bergen 1RS nabest.	St. Oderode	€ 100,00
23 juni	C.E.Meyer, 5RS	Leerdam	€ 25,00
23 juni	Martin Billekens, 411 BI	Venlo	€ 20,00
27 juni	Mw.M.G.S. Bakker	Ter Aar	€ 10,00
29 juni	Jaap Bragt, 5-6RI	IJmuiden	€ 25,00
29 juni	Ben Roelofs, 5RS,	Arnhem	€ 50,00
3 juli	Ger Swijnenburg, 4-10 RI	Rhoon	€ 30,00
4 juli	Wim van Raaij, 2-6RI	Dordrecht	€ 50,00
6 juli	Pieter Paulusma, 1 RS	Nijmegen	€ 25,00
5 aug	Henk de Jong , 5e veld genie	Canada	$ 50,00
17 aug	Hanna Olree Sternfeld: Hoera, 85 jaar!	IJsselstein	€ 85,00
5 sept	Jacq Kerskes Hoera, 95 jaar!	IJsselstein	€ 95,00
28 sept	Wim van Raaij, 2-6RI	Dordrecht	€100,00
4 okt	Willem van der Endt, marinier	Hoogvliet	€ 25,00
		Totaal:	€ 2.175,00

Dank u wel. U bracht weer een mooi bedrag bij elkaar met uw vrijwillige donaties. Ondanks dat er geen inkomsten meer zijn van reünie, loterij en defensie, is en blijft er werk genoeg. Maar wij willen dit graag voor u blijven doen zoals u dat van ons gewend bent. Daarom zijn de donaties juist een zeer noodzakelijk iets.

Voor uw gemak geef ik u even het banknummer van de commissie:
ABN-AMRO, rekeningnummer:
NL61 ABNA 0972138021
Tnv.: Reünie- en nazorgcommissie
2-6R.I.&T-Brigade te Hoogvliet,
onder vermelding van: donatie.

Om ons uw vrijvervoertreinkaartjes te doneren, moet u in het vervolg zelf deze aanvragen bij het Veteraneninstituut of bel ons. Het NVI stuurt de kaartjes naar u op zodat u deze dan weer kunt opsturen naar het secretariaat. Laat het weten aan Marianne. Zij zorgt ervoor dat u van ons een gefrankeerde envelop krijgt om deze naar ons te sturen. Als het naar omstandigheden maar even kan, gaan wij op pad voor een bezoek aan u en/of het bijwonen van een veteranenbijeenkomst.

Uiteraard zijn **DE koffie- en theepunten** nog steeds van harte welkom. Evenals de **Perla-punten van AH.**

Dank u wel voor uw aandacht en het lezen van dit informatieve bericht.
Getekend, de penningmeester Joop Pragt, (N.N.G.veteraan)

"Wederom hebben velen van u tijdens een felicitatiegesprek of bij het bekendmaken van de winnaars van de loterij in het telefoongesprek aan Marianne gevraagd:"Hoe is het nu met uw man of hoe is het met Joop?" We zijn nu ruim drie jaar verder na mijn laatste spoedopname in het ziekenhuis. Dankzij alle medicatie die mij in leven houdt, kan ik zeggen: 'Ik ben er nog en hobbel ondanks nieuwe complicaties nog steeds mee. We schuiven iedere dag de uiterste houdbaarheidsdatum weer vooruit en genieten elke dag van de dingen die nog wel kunnen en kijken niet om naar wat wel kon. Samen met Marianne maak ik er het beste van.

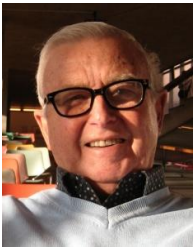

Bij deze de meest hartelijke dank voor al uw warme belangstelling, branden van kaarsjes, groeten en beterschapwensen in kerst- en nieuwjaarskaarten. Het raakt mij nog steeds." Joop!

de penningmeester Joop Pragt,
(N.N.G.veteraan)

Cantinewagen Welfare Java, Foto: nat.archief

Nagestuurde reacties en foto's loterij aug.'23

Hierbij de foto van mijn moeder Lies De Renet met het mooie cadeau wat ze via jullie weer opnieuw gewonnen heeft. Ze heeft schijnbaar bij jullie nog steeds heel veel geluk met de kans op prijzen en heeft nu dit keer een koffiezetapparaat gewonnen. Heel mooi. Hier was ze ook weer ontzettend blij mee. Wij allen willen jullie dan ook graag hartelijk bedanken voor deze mooie prijs waar ze erg blij mee is.
Vriendelijke groet, Chris De Renet. (zoon).

Veteraan Marinier Willem van der Endt:
"Ben ik aan het einde van mijn leven, val ik in de prijzen. Hele mooie spulletjes allemaal en ik drink veel thee, maar zoveel?! Als ik dat nog maar op krijg. Mijn dochter komt vanmiddag terug van vakantie. Ik zal het allemaal uitstallen. Wat zal ze opkijken!"

Beste mevr. Pragt, Namens mijn moeder veel dank voor het "Thee pakket". Een deel van de kopjes heeft haar weg al gevonden naar haar kleindochter. Verder vond ze het heel fijn dat U heeft gebeld. Hierbij nog een foto.
Met vriendelijke groet, Johan Kuijvenhoven.(zoon).

Een bloemlezing van overige ontvangen reacties:

Naast de vele kerst- en nieuwjaarskaarten met lieve, aardige, hartverwarmende berichten die het secretariaat heeft ontvangen, waarvoor overigens onze meest hartelijke dank, kwamen er ook per mail andere reacties binnen.

✉ "Bedankt voor het toesturen van de digitale versie van jullie mooie blad, wat een enorm werk hebben jullie hier weer aangehad, hulde! Goede groet en een heel mooie kerst en gelukkig Nieuwjaar."

✉ "Hartelijk bedankt voor het blad Sepatoe Roesak. Namens ons hartelijk bedankt voor jullie inzet, fijne kerstdagen en een goede jaarwisseling. Uiteraard een voorspoedig 2023."

✉ "Dank Marianne, voor het huzarenstukje tekst dat ik mocht ontvangen, ik heb het na lezing doorgestuurd naar mijn vaders legervriend in Australië (99 jaar) ik hoop dat hij de bijlage weet te openen!!"

✉ "Hartelijk dank voor weer een mooi blad. Ik heb het weer aandachtig gelezen! Wel weer veel overlijdensberichten...logisch maar ook zo rot. De generatie sterft echt uit. Het viel me ook in Roermond op...steeds minder Indiëveteranen. Al was ik erg blij dat ik erbij mocht zijn dit jaar, ik was erewacht bij het monument. Het kostte even wat moeite om te regelen (de vraag werd steeds hoger neergelegd) maar uiteindelijk mocht ik erbij zijn ondanks dat ik in Den Haag zit (bij de nationale reserve). Ik vond het een prachtige dag, vooral de voordracht vanuit de stichting, de muziek die eronder zat maakte het nog wat indringender... Volgend jaar hoop ik er weer bij te zijn! Bedankt voor alles wat jullie doen voor de veteranen en hun vrouwen!Ik wil jullie hele fijne feestdagen toewensen en Gods zegen voor het nieuwe jaar!"

✉ "Beste Marianne Pragt, Bedankt voor de wensen en het toezenden van het boekje. Ik wens u en de uwen fijne Kerstdagen en alle goeds voor het Nieuwe Jaar 2023."

✉ "Goedemorgen Marianne en Joop, Dank jullie wel! Weer wat noeste arbeid geweest! Complimenten. Goed om te gaan lezen tijdens de Feestdagen. Wij wensen jullie een Zalig Kerstfeest en een Gelukkig Nieuwjaar! Warme groet."

✉ "Fijne warme dagen in de donkerte, cv op laagste stand, muts op en kruik onder de deken en genieten van het leven."

✉ “Hallo Marianne en Joop, allereerst de beste wensen voor 2023! Met de hoop op een goede gezondheid voor jullie beide. Ik had al eerder wat van me willen laten horen, maar ben ook weer bezig geweest met een nieuw (rechter) knietje. (Slecht excuus). Gaat gelukkig allemaal weer ontzettend goed. Hoop dat het bij jullie ook naar wens gaat en er nu ook voor jullie wat meer ruimte is om ook van de leuke dingen in het leven te genieten. Hoewel voorzichtigheid waarschijnlijk nog wel geboden is. Hele fijne dagen en hoop jullie toch ook weer een keer te kunnen ontmoeten.”

✉ “Hoi Marianne, Wat heb je weer een prachtig boekwerkje gemaakt. Warme verhalen van mensen maar ook geschiedenis. Jullie verdienen nu wel mooie kerstdagen, maar ook even rust en heerlijk niets te doen. Dan kan de batterij weer opgeladen worden voor het nieuwe jaar.
Geniet samen met Joop van fijne feestdagen.”

✉ “Hoi Marianne, Dank je wel voor het blad! Ik hoop dat het goed gaat met jullie en natuurlijk vooral met Joops gezondheid. Succes met alle drukke werkzaamheden (of heb je na het verschijnen van het boekje lekker even rust?) en alvast hele fijne dagen en een goed, gelukkig, gezellig en vooral gezond 2023 toegewenst!”

✉ “Dag Marianne en Joop, Even een kort berichtje om jullie te laten weten dat net jullie boekje bij ons in de bus lag. We gaan het vandaag doorlezen, wat een werk hebben jullie er weer aan gehad. Nu ga ik verder de peen en uien klaar maken,dan kan Bram straks een pannetje naar mijn moeder brengen.”

✉ “Dank voor de ontvangst van wederom een mooi digitaal nummer. Ik wens u allen fijne kerstdagen, een mooi uiteinde en alle goeds in 2023.Succes met uw mooi en dankbaar werk in het nieuwe jaar !”

✉ “Geachte mevrouw, Wat een feest om dit blad te lezen.
Er staat heel veel interessants in. Fantastisch om dit voor elkaar te brengen!Ik wens u gelukkig kerstfeest toe en een voorspoedig en gezond 2023!”

✉ “Ik heb het geweldige orgaan van Sobats bekeken dat heb je niet in een dag gemaakt met alle informaties. Ik denk aan een maand of 4. Eén al lof: geweldig een schitterend orgaan. Ga er maar aan beginnen en achterin de inmiddels zijn overleden velen in mijn leeftijd nu 94 / 95, maar als je maar weet dat ik nog lang niet gaat verdwijnen.
Wel ga ik de kerstdagen door brengen bij mijn zoon en schoondochter ook oud en nieuw. Ik weet zij heeft er wat van gemaakt ik ben hartstikke blij dat met hun nog mag genieten.”

✉ “Dank u wel mw. Pragt Lankhuizen, dat u dit nog steeds uitgeeft en verspreid, het verbindt mensen. Dank voor uw inzet hiervoor!
Fijne kersttijd en een goed begin.”

✉ “Hallo Marianne, Dank je wel voor je berichtje en de digitale versie van het blad Sepatoe Roesak. Ik wens Joop en jou rustige dagen toe en een goed 2023.”

✉ “Goedemorgen Marianne.. in de eerste plaats nog een compliment voor je mooi samengestelde decemberboekje. Waar ik je voor lastig val is de bijeenkomst op 16 januari in Doorn. Dan wordt er een bijeenkomst gehouden voor de Java veteranen. Gelet op mijn leeftijd (94), ik was daar overal de jongste, zullen dat er niet veel meer zijn. Jouw aanwezigheid is daar volgens mij hoognodig. Wie weet er meer van veteranen dan jij, (je man, vader en wij allemaal). Een mooie week voor zover dit nog mogelijk is. Groeten van Hannie en van mij.”

✉ “Goedemorgen, Hartelijk dank voor het toezenden van Sepatoe Roesak. Ook dank voor het geplaatste in Memoriam, een gedenkwaardige afsluiting. Wij hebben besloten om elk jaar op de sterfdag van mijn vader een schenking te doen zoals hij dat zelf rond die tijd altijd heeft gedaan. Wij wensen allen prettige Feestdagen toe!”

✉ Lieve Marianne, Ik heb het Sepatoe Roesak blad ontvangen,dank u wel daarvoor,en gelezen ,en als eerste het stukje over mijn vader natuurlijk. Wij bewaren deze met heel veel plezier. Als dank heb ik de donatie van mijn vader dit jaar over genomen en deze is reeds overgemaakt!!!!!! Ik wens u alle goeds voor het nieuwe jaar.”

✉ “Mijn moeder vertelde woensdag toen we bij haar kwamen met een taartje, dat je gebeld hebt. Het ging zo: “nou je raadt nooit wie mij gebeld heeft, van iemand waar ik het helemaal niet van heb verwacht.
Wij, nou geen idee, toen zei ze van Marianne van de veteranen, zo leuk dat ze aan mij dacht. Dus ook dank van ons dat je haar belde.”

✉ “In het blad dat jullie jaarlijks uitgeven kon ik weer veel lezen over de gebeurtenissen van het afgelopen jaar. Jammer dat er na 2019 geen reünies konden worden gehouden door Covid 19. Het echte contact mis ik wel een beetje.
Het aantal Sobats neemt steeds verder af en de nog levenden worden brozer. Zo las ik dat Jo van den Heuvel ook is overleden. Heel spijtig! Met hem heb ik in 2019 een paar keer gezellig gepraat, want dat kon hij wel. Zal voor jullie moeilijk zijn te moeten ervaren dat ze langzaam allemaal afscheid nemen. Ik denk regelmatig aan mijn vader met wie ik helaas nooit heb kunnen praten over zijn ervaringen.”

✉ “Dag Marianne, Dank voor het boekje en je schrijven. Kerst is inmiddels gevierd, en nu op naar oud en nieuw, met goede start. Ik wens jou en je gezin, en alle medewerkers een goed 2023 toe. Ik kon niet eerder reageren daar ik erg ziek was. Ik hoop daarom ook voor iedereen veel gezondheid. Warme groet.”

5RS veteraan Ben belt zelf op met de mededeling dat hij in oktober een ongeluk heeft gehad toen hij werd opgehaald met de taxi. Had ruzie met zijn stok en deur taxi. Dijbeen lag helemaal open, 10 dagen in ziekenhuis en daarna 6 weken in zorginstelling waar hij ontslagen is omdat hij onhoudbaar was. Om de twee dagen krijgt hij wondverzorging. Zoon komt en kleindochter de volgende dag. Hij zegt:
“Dank je wel voor het boekje van december, het is weer een heel interessant boekje geworden. Veel werk. En wat denk je, ik kom er zelf ook in voor, bij art. van Scholten! Zelfs nog met foto ook. Heel leuk..
Het is wel lastig nu zo met dat been, want moet 21 trapjes op en weer af.” (Hij woont in Arnhem hoog op een heuvel).

✉ “Beste Marianne, Mijn moeder (en wij als kinderen ook) stellen jouw belangstelling voor mijn moeder en in het verleden ook mijn vader heel erg op prijs. Mijn ouders vertelden altijd heel blij dat je weer gebeld hebt / had en dat de gesprekken zo vrolijk verliepen. Je doet prachtig werk en bij deze een heel groot compliment persoonlijk aan jou en jullie organisatie.”

✉ Bij DE-punten: “Beste Marianne en Joop. Hier is weer een verrassingspakketje, gekregen van de overbuurvrouw en wat van mijzelf. Hoe is het bij jullie? Niko is in november na een 2^{e} val en breuk in andere heup als in juli opnieuw geopereerd en na 5 weken revalidatie ,was hij net voor de kerst thuis. Hij gaat langzaam vooruit met lopen. Het heeft zijn tijd nodig. Hij heeft zijn leeftijd ook niet mee.”

✉ Beste Marianne, Wat een werk hebben jullie aan de loterij gehad.
Ik heb nu voor het eerst die Nieuwsbrief gekregen en heb heel veel respect en waardering voor wat jullie allemaal doen voor de veteranen.
Helaas heeft mijn vader nooit van jullie geweten of er misschien niets mee gedaan, maar ik weet zeker dat hij het fantastisch had gevonden.
En anders mijn moeder wel. Ze zijn beiden helaas niet meer in leven.
Nogmaals heel veel respect voor wat jullie allemaal doen! Wat een werk! Met vriendelijke groet.

✉ Beste Marianne, begin januari was ik met mijn kinderen op Java, omdat ze wilden zien ‘waar jij vandaan komt’. We zijn begonnen in Semarang en hebben daar veel kunnen terugvinden uit mijn jeugd.
Jij en ik hadden correspondentie over de tijd die je vader daar heeft doorgebracht in ons leger en ik heb je een kaart gestuurd….

…….Ik vertelde mijn kinderen o.m. dat hij in het Sint Elizabethziekenhuis heeft gelegen. Ja, het was heel bijzonder om mijn kinderen alles te kunnen laten zien in Semarang. Bij het bezoek aan de erevelden Kalibanteng en Candi moest ik natuurlijk ook aan je vader denken en hoeveel kameraden van hem daar liggen onder die tropenzon. Het is alles heel goed verzorgd en dat geeft nog enige troost, al die jonge levens.
Wat een zegen dat je vader uiteindelijk toch veilig is teruggekeerd naar Nederland, nadat hij zijn plicht had verricht en niet had verzaakt.
Het Sint Elisabeth ziekenhuis staat er nog steeds fantastisch bij.

Überhaupt is het mooi zoveel als er nog staat uit de Nederlandse tijd, de prachtige gebouwen, het wegennet, de bruggen, de spoorwegen, de aangelegde steden. Ook de koffie, thee, rubber die de Nederlanders hebben geïntroduceerd worden nog steeds uitgebreid verbouwd.

Ik ben sinds ik terug ben een mooi contact met Eveline de Vink, OGS, die vanuit Jakarta op uitstekende wijze de belangen behartigt van de Nederlandse erevelden in Indonesië. Op verzoek van de Indonesische regering zijn die alle geconcentreerd op Java.
Daarnaast heb ik haar aandacht gevraagd voor de Nederlandse burgerkerkhoven in het land. Toen ik in 1985 in Semarang was heb ik nog het kerkhof Kobong bezocht, met veel bekende namen van overledenen, dat is inmiddels door de regering geruimd.
In Soerabaja is een hele grote Nederlandse dodenakker midden in de stad genaamd Peneleh, die totaal vervallen is en waar nu de kippen en geiten rondscharrelen.

De ambassade en Nederlandse regering doen hier niets aan, het is schrijnend, en staat zeer in tegenstelling tot wat de oorlogsgravenstichting voor de militaire en burgerslachtoffers doet.”

De oplossing van de ‘zeer moeilijke rebus’ in het boekje december 2022 was natuurlijk **Soldaat van Oranje**. Hier komen de prijswinnaars aan het woord:

“Op 9 maart zijn mijn opa (van 97 jaar!) en ik naar de voorstelling van Soldaat van Oranje geweest. We hebben er een gezellige avond uit van gemaakt. We zijn eerst op weg naar de voorstelling ergens lekker wezen eten, om vervolgens naar de musical te gaan. Mijn opa heeft er erg naar uitgekeken! We hadden een prima plek vooraan. Het was een paar trapjes lopen (want nog een uitdaging was voor mijn opa), maar we werden uitstekend geholpen door de medewerkers en dit was het volledig waard! De musical was erg mooi en we hebben genoten van de muziek en de voorstelling. Het draaiende theater was een hele beleving. Op een gegeven moment zit er een stukje in de musical waarbij de boot naar Engeland wordt genomen en mijn opa waande zich weer even terug naar het moment waarop hij zelf op de boot naar Engeland zat. Voor hem een erg emotioneel maar fijn moment!

In de pauze kregen we hapjes en drankjes en er was ook ringleiding aanwezig voor mijn opa, waardoor ook hij ontzettend heeft genoten van de hele avond. In de bijlage nog een foto van ons in het theater. Zoals je ziet zijn we aan het genieten. Al met al hebben we een super avond gehad en zijn we erg dankbaar voor de herinnering aan deze geweldige avond (en aan de herinneringen van mijn opa aan toen). Groetjes, Albert & Wart Bagijn.

“Beste lezers,

Op donderdag 9 maart jl. kwamen wij in de stromende regen en harde wind aan in Katwijk aan Zee bij Theater Hangaar.
Nadat vele miljoenen ons al zijn voorgegaan in de afgelopen 12,5 jaar waren wij de gelukkigen om de Musical Soldaat van Oranje bij te wonen.

Ik ben de huishoudelijke hulp van de heer en mw. Swijnenburg uit Rhoon. De heer Swijnenburg is Veteraan en had 2 tickets gewonnen, omdat hij zelf jaren geleden al geweest was bij deze Musical, kreeg ik de kaartjes en mocht ik samen met mijn partner er naar toe.
Wat een prachtig onroerend, soms ook komisch, en indrukwekkende avond is het geweest.

Een week eerder brachten wij al een indrukwekkend bezoek aan het Oranjehotel in Scheveningen, dit sloot prachtig aan bij deze Musical. Wij hopen van ganser harte, dat dit indrukwekkende verhaal ook voort blijft leven voor de volgende generaties. Wij danken de organisatie van de Veteranen voor de gewonnen tickets, wij danken Veteraan de heer Swijnenburg nogmaals voor deze onvergetelijke avond.

Met vriendelijke groet,
Annemarie Koevoet en Richard, huishoudelijke hulp van Veteraan de heer en mw. Swijnenburg uit Rhoon.”

Voor een nieuwe verloting van vrijkaarten voor deze geweldige voorstelling kijkt u op pagina 73.

Dirk van Soelen, 5RS
Vader, schoonvader en trotse opa en overgrootopa
2 januari 1927 – 19 december 2022

"Wanneer je oud wordt
de jaren verstrijken
dan merk je pas goed
dat je krachten gaan wijken
je wilt nog zo graag
maar je kunt niet meer
en juist dat niet meer kunnen
dat doet vaak zo zeer."

De crematie heeft in besloten kring plaats gevonden.

"Allereerst hartelijk bedankt voor de mooie brief en het ontroerende gedicht die wij als familie mochten ontvangen, bij het overlijden van onze trotse vader en lieve opa Dikkie. Het doet ons goed dat hij als oud militair niet is vergeten. Hij heeft ons altijd gezegd, mocht er wat met hem gebeuren we dit aan jullie moesten laten weten.
Ook was onze vader ook altijd blij als er vanuit jullie een telefoontje kwam, bv met z'n verjaardag. De laatste reünie in Vught waren er pentekeningen van onze ouders gemaakt, welke we ook hebben laten afdrukken op de rouwkaarten. Ik mocht bij deze reünie aanwezig zijn, en heb met eigen ogen kunnen zien, hoe respectvol er met deze oud Indiëgangers werd omgegaan door de jonge generatie van de kazerne, En ook hoe diep de kameraadschappen tussen de veteranen onderling was. Mijn vader heeft nooit veel over de Indië tijd willen vertellen, maar tijdens deze reünie heb ik kunnen zien en gehoord, wat deze mannen tijdens hun jeugd hebben meegemaakt en dat dit hun heeft gevormd, als mens en soldaat.

Tot slot wil ik jullie bedanken, voor al het goede werk dat jullie doen voor deze veteranen, jullie betekenen heel veel voor deze oud militairen. Ria van Santen - van Soelen (dochter)"

Corr.adres: Pr. W. Alexanderstraat 23 B, 4158 CL Deil

Henk de Jong, 5e veld cie Genie-veteraan, vertelt zijn verhaal.

Omdat in Canada op bezoek te gaan voor een kopje koffie bij Henk de Jong om zijn verhaal te horen echt een beetje te ver uit de richting ligt, vraagt Marianne hem om zijn verhaal op papier te willen zetten.

"Ik ben op de 27 September 1927 geboren aan de Ruigenweg, gemeente Schagen (N.H.). Na 3 jaar daar zijn wij verhuisd naar gemeente Anna Paulowna, (Breezand). Ik kan mij er niks meer van herinneren, maar ik heb daar 15 jaar aan de Schorweg 11 gewoond, totdat ik als O.V.W.er. bij de Genie terecht kwam.

Wij woonde in de polder in vrijheid, mijn vader en moeder hadden daar een huis gekocht met een bunder land. Ze hadden veel kippen en altijd een paar geiten. Moeder haar taak was de geiten melken en zorgen voor de kippen. De eieren gingen naar de markt en die inkomsten hebben ons door die slechte dertiger jaren geholpen, want dat was niet gemakkelijk met een familie van 11 kinderen. Ik had dan ook 6 zusters en 5 broers, 1 van de broers stierf op jonge leeftijd. Ik kwam precies in het midden terecht.

Mijn beste herinnering gaat terug naar de jaren voor dat ik naar school moest. Moeder helpen met de kippen, geiten en konijnen en zitten aan de slootkant kijken naar de stekelbaarsjes. Waarom zijn er rode en witte visjes en waarom kan ik niet over het water lopen net als de waterkevers enz.? Mooi waren die jeugdjaren tot ik eindelijk ook naar school moest. Mijn oudste zusters en broer waren al van school af. Ik herinner mij nog de eerste dag van school, mijn zuster Jeltje bracht mij naar de school met de Bijbel aan de Zandvaart (2 Km) lopen 4 keer per dag.

In de vierde klas moest ik een hoop strafregels schrijven, dat moest ik ook op een Zaterdagmorgen. Om 1 uur in de middag zat ik nog te schrijven. Mijn broer kwam en trok mij uit de schoolbank en op de klompen de deur uit. Maar hij kon zijn fiets niet zo gauw omdraaien en toen raakten wij aan het knokken met de schoolmeester.
Ik moest mijn excuus aanbieden of van school af! Mijn laatste rapportkaart was vol met vieren en moest ik dat jaar overdoen.
Het was één van mijn eerste lessen van het leven,(geef nooit op).

Daarna waren er geen problemen meer, totdat in 1939 de gehele mobilisatie werd afgekondigd en onze school werd ingenomen door het Nederlandse leger. Geen school meer en moesten we maar op het land werken. Het was grote armoede toen in die tijd, en iedere cent hielp om 11 kinderen te kleden en te voeren.
Toen het Hollandse leger de oorlog verloor, mochten wij weer naar school, maar het duurde niet erg lang want toen kwam het Duitse leger in de school. Weer vrij, maar niet lang. Het was een tijd dat we niet veel leerden. Ik ben op die manier zeven jaren naar school geweest en zes klassen door gelopen. Gelukkig kon ik naar de ambachtschool in Den Helder om opgeleid te worden voor timmerman. Het was een hele overgang en de eerste rapportkaart zag er niet goed uit, heel veel lage cijfers. Langzaam werd het beter en ik maakte goede vooruitgang. Het tweede jaar was goed en ik promoveerde met goede cijfers (ondanks de vele bombardementen). Helaas was er geen werk voor de timmermannen, of ik moest voor de Duitse organisatie (Toth) werken. De Atlantische wal versterken en bunkers bouwen. Mijn vader zei:" Dat gebeurt niet! Je gaat maar bij een boer werken totdat de oorlog over is."
Toen de slag om Arnhem (Sept) aan de gang was, was er een Duitse wagen met motorpech, die belandde op de boerderij waar ik werkte. Ik dacht een wapen te vinden (stelen) maar daar was niks. Toen heb ik maar een verrekijker gejat. Kort daarna kreeg ik nog een oproep om in de arbeidsdienst te gaan. Uiteraard zag mijn vader ook dat niet zitten natuurlijk.

Twee keer ben ik aan een razzia ontsnapt. Eén keer uit de bioscoop (film: Bittere rijst, de eerste kleurenfilm 1944). De buurman, een N.S.B.-er, heeft mij gered. De tweede keer op de Afsluitdijk (de Grune Polizei). Ik kon mij er uit praten met de hulp van een vriend. Zo ben ik gespaard gebleven om in Duitsland te moeten gaan werken. Uit die jaren zijn mij wel wat dingen bijgebleven: de bombardementen van Den Helder en die honderden bommenwerpers die er in de nacht overkwamen, het afweergeschut en de zoeklichten. Dat is me jaren bijgebleven. Soms, als ik nu nog een special geluid van een vliegtuig hoor, dan moet ik weer denken aan die tijd.
In het vroege voorjaar van 1942 kwam er een Engelse bommenwerper brandend over ons huis. Ik ging er gauw heen met een vriend en daar zag ik voor het eerst van mijn leven gedeeltes van een lichaam liggen. Een schedel met rood haar. De Duitsers jaagden ons weg.

In 1945 toen de oorlog over was werkte ik nog voor de boer (Hoogschagen) in de Koegras Polder, maar het duurde drie dagen voordat wij enige Canadese troepen zagen, terwijl er nog gevochten werd op het eiland Texel. Ik rookte niet, maar mijn zuster kreeg wat sigaretten en ik ook proberen.

Mijn hoofd begon te draaien, zo sterk bah, maar mijn zuster praatte mooi met die wacht en ik kreeg een fiets. De Duitsers moesten alles af geven en daar waren honderden fietsen en in huisduinen honderden paarden. Die Duitsers moesten alles achter laten en lopend de afsluitdijk over, (32 Km) terug naar der Heimat.

Er waren veel bevrijdingsfeesten. In het dorp Breezand waar de meisjes hun haar afgeknipt werd en oranje geverfd en in de Zandvaart gegooid, dat was niet leuk. (Het waren niet allemaal hoeren).
Ja, toen ben ik ook van werk veranderd en ben ik tot op mijn 18e verjaardag weer in de bollenvelden gaan werken.

Toen ben ik naar Den Helder gefietst en heb ik mij aangemeld als O.V.W.-er om naar Nederlands Indië te gaan.
Na mijn keuring, (100%) toen moest ik in April 1946 naar Gorinchem gaan. Er was een korporaal uit Den Helder die moest ons naar Gorinchem brengen. In Amsterdam moesten wij overstappen en dat duurde langer als hij dacht. Hij nam ons toen mee naar het red light district. Oh ja, dat was wat voor een polderjongen zo groen als gras! Mijn ogen werden een beetje geopend.

In Gorinchem kwamen we aan in die kazerne. Wat was het daar een zootje! Smerige ouwe bedden. De rekruten hadden veel lol, maar ik heb niet veel geslapen die nacht. De volgende dagen moesten wij aardappels schillen. Wat een werk! Oh, oh, die bollenvelden waren nog niet zo slecht! We kregen ook militaire uniformen (Canadees goed) niet zo mooi, maar we moesten het er mee doen.
Dat duurde niet lang toen moesten wij naar de waterkazerne verhuizen, die eerste avond ging ik vroeg onder de dekens. Het was allemaal zo vreemd voor mij. Ook de visite die ik kreeg van een sergeant die kwam even praten, maar zijn hand ging onder de dekens, dat was genoeg voor mij: die flikkers had ik niet nodig!

Na ongeveer een paar dagen werden wij met misschien 12 man naar kamp Prinsenbos gebracht (Brabant) als een kwartiermakerspeloton. We moesten strozakken maken voor de hele compagnie die later van Gorinchem kwam. De kamers moesten we schoon maken (W.C.) en dat soort dingen. Toen de hele compagnie aanwezig was, werden we in 5 pelotons verdeeld en begon het exerceren, wapenbeheersing, etc. gedurende 6 weken. De laatste paar dagen een veldtocht over de heide bij het dorp Chaam. Soms zonder eten en 1 keer kapucijners.

“Na 3 dagen moesten we ons wat schoon maken en heel netjes het kamp weer binnen gaan met de helm op de kop, het geweer op de schouder, net alsof we van het paradeterrein af kwamen. Daarna gingen wij als het tweede peloton naar Bergen op Zoom om te leren hoe we mijnen moesten leggen en opruimen. Na 2 weken les gingen we weer terug naar kamp Princebos om te leren wat we moesten doen met explosieven en kregen een korte cursus waterzuivering (ontsmetten). Nadat alles gingen wij weer terug naar Gorinchem, bruggenbouw (Bailey en ponton).”

Bruggenbouw op Midden Java

Training afgerond, een paar weken verlof. Toen naar Bergen op Zoom voor 3 weken quarantaine, keuring, tandarts en vele inentingen, zoals tegen de pokken. We kregen enkele lessen in het Maleis en waarschuwingen voor geslachtziekte, enz.
Daar werd ik dan tijdelijk afgekeurd want ik was positief aan difteritis bevonden en mocht niet mee naar Engeland. Maar wij kregen weer een beetje verlof, Wimpie Molenaar en ik, en moesten ons melden in kamp Prinsebos. Zo gezegd, zo gedaan, maar ik was een paar dagen te laat en kreeg als straf wachtlopen 24 op 24 uur af. Dat duurde niet te lang. We werden naar Gorinchem gebracht. Daar wisten ze ook niet wat zij daar met ons moesten doen en zo werden wij een week later naar de Kromhout Kazerne in Utrecht gebracht. Daar werden wij bij een nieuwe groep ingedeeld (PAMU= proefafdeling mechanische uitrusting). Wij allemaal hebben nooit bulldozers gezien of zoiets. Ik werd kolenboer, brandstof rondbrengen naar al de kantoren in de kazerne. Bij ons op de kamer stond de kachel meestal roodgloeiend. Wij hadden geen gebrek aan steenkool en die winter 1947 was zo verhipte koud.”

“Ik weet niet meer hoe lang we daar geweest zijn. Wij kregen de mededeling dat wij naar Indonesië gingen en kregen weer een week verlof tot wij weer in quarantaine moesten gaan in de provincie Brabant. Ik geloof dat het was op de heide (de Peel?). O zo koud (geen steenkool).

Na een paar weken gingen wij naar Rotterdam en daar vanuit op de boot naar Engeland, Aldershot. Daar was het nog kouder en was er niet veel te eten, geen gelegenheid om te wassen of je zelf schoon te houden. (In al die tijd 1 keer douchen). Er werd toen ook nog een prinsesje geboren. Christina? We kregen een vaatje bier wat we eerst een beetje op de kachel opgewarmd hebben, want het was zo koud en we waren hongerig. Een keer zijn we naar Londen geweest om bezienswaardigheden te bekijken. Een paar dagen later gingen wij op de trein naar South Hampton en op de boot (Kota Inten) op weg naar Indonesië. Veel zeeziekte in het begin maar in de Middellandse Zee was het beter. In Port Said was het klimaat echt goed, bij het Suez kanaal was het stadbeeld van Ferdinand de Lesseps (uitvoering kanaal) [Frans diplomaat en ontwikkelaar] het opschrift was “ hier stopt het W.C. papier en het poepen end met water” HaHA.

Ferdinand de Lesseps, Suez.

De reis door het Suez Kanaal, 193 km, was de moeite waard, Bitter Lake en door naar Suez, en de Indische Oceaan met zijn vliegende vissen en hitte.
Na 32 dagen kwamen we aan in Nederlands Indië bij het eiland Sumatra en de haven Palembang. Daar werden troepen ontscheept en materialen, bulldozers. Even de wal op en weer terug op de boot naar Java. Wij kwamen aan in Tandjung Priok. Met vrachtwagens werden we naar het kamp Meester Cornelis gebracht om daar te acclimatiseren. We leerden daar om Sambal Oelek te eten en je gat afspoelen met een blikje water.

De eerste nacht moest ik op wacht, dat was wat! Eerlijk gezegd, was ik een beetje bang. Zoveel vreemde geluiden: vuurvliegen, kokosnoten die met een klap op een metalen dak vallen. Ik was blij dat die nacht voorbij was.
Na ongeveer 3 weken werden wij, W. Molenaar en ik, met een pakketboot naar Semarang overgeplaatst. Van alles zat daar op: kippen, geiten, militairen en Javaanse burgers. We werden met landingsboten aan de wal gebracht en met vrachtwagens naar onze bestemming vervoerd en dat was de 5e veld Genie! De oude kameraden uit Holland.
Zo kwamen wij aan in Djatingaleh. Het eerste wat ik kreeg was die rotte ringworm tussen mijn benen wat resulteerde tot voor een week in de ziekenboeg. Samen met Klaas Hortensius hebben we een cantinekamer gemaakt, maar daar hebben we heel weinig plezier van gehad, omdat op 5 juni, (dit moet zijn 21 juli red.) de eerste politionele actie uitbrak.
Ons peloton werd voor een paar uur in reserve gehouden. Daarna moesten wij wegversperringen en dat soort dingen opruimen. Wij werden verplaatst naar Salatiga. (De eerste nacht werden wij opgevreten door de wandluizen) van daaruit werden wij gedetacheerd over heel Midden Java, van Demak tot aan Pekalongan. Er was altijd wel wat te doen: grote reparaties aan bruggen of klein herstel aan wegen. Zo kwamen wij ook in Tegal in het binnenland bij een hotel met een zwembad. We hebben dat in een paar dagen opgeknapt en zwommen daar lekker in ons Adams kostuum, totdat op een zekere dag een Jeep met vrouwelijke militairen overkwam. Dat was het einde van het in ons blote kontjes zwemmen.

Op een dag moest ik met een sergeant op een verkenningstocht om wegen en bruggen te onderzoeken. Wij werden dan beschermd door de Ambonese KNIL-infanterie militairen (Andjing NICA) honden van de Nederlands Indische civiele administratie. Later op die dag hadden zij een Javaanse man gevangen genomen en die werd verdacht dat hij wapens had. Hij werd meegenomen naar het hotel en dat was het einde van die man. Ik had al eerder zoiets meegemaakt op de weg naar Kopeng, één werd niet goed behandeld. Hij kwam niet thuis die dag en dat was voor mij genoeg! Ik heb meteen overplaatsing aangevraagd bij de sergeant majoor die ons katje (salaris) bracht. Een week later moest ik naar Salatiga om met 4 andere soldaten een cursus te volgen voor draadloze radio-operator. De cursus bestond hoofdzakelijk uit Morse codes enz. Nadat we 4 of 5 weken bij de verbindingstroepen onze lessen hadden geleerd, werd ik overgeplaatst naar Semarang om als tweede persoon in de radiokamer van het hoofd kwartier van de Genie en de Tijgerbrigade.

Dat was een gemakkelijk baantje, bijna vrijheid. Het duurde niet lang en toen was het uit met de pret. De tweede politionele actie was op komst.

Henk aan de radio. Hoofdkwartier Semarang

In december begon het. Een drukke tijd. Het was op een woensdag-morgen toen er een luitenant naar boven kwam met het bericht: “de Jong oppakken! Binnen een halve uur kom ik je oppikken en je gaat naar Soerakarta (Solo). Je moet daar de verbinding maken met de elfde veld companie!” Wij hadden in Semarang een heel slechte verbinding met de 11veld comp en het was moeilijk om er berichten door te sturen. Dus ik met mijn spullen in de Jeep met de luitenant op reis naar Solo. Toen wij Salatiga voorbij waren werden wij tegengehouden omdat de hoofdweg was gesloten. Er was een schermutseling aan de gang. De hele kampong stond in brand. De luitenant vertelde dat hij door ging, en dat was ook wat hij deed. Een tijdje later kwamen wij veilig aan bij de 11 veld comp.
Nadat we daar met elkaar kennis hadden gemaakt en ik mijn veldbed en klamboe klaar had, begon ik aan mijn werk. Een nieuwe antenne gespannen en om 5 uur kreeg ik Semarang (Jan Kool) te pakken.
De radioman van het 11^{e} was snel met het leren van de Morse code.
Dus na ongeveer 10 dagen of zo kwam er een telegram voor mij dat ik met het eerstvolgende konvooi naar Djocjakarta moest gaan. Een dag later ging ik op reis naar Djokja met een konvooi. In de middag kwamen wij daar aan. Na het report werd ik ingelast bij het stafpeloton en bij een radiotruck met verschillende chauffeurs.

Soms ging het wel eens vreemd. Op een zekere dag moesten we voor reparatie een halfopgeblazen brug onderzoeken. Toen wij onder de brug waren (de luitenant en ik) werden we plotseling beschoten. Onze chauffeur nam de benen door de Kali en vluchtte weg met de truck. Hij was alleen vergeten de handrem er af te halen zodat hij een grote blauwe rookpluim achter zich liet en keerde hij terug. “Ondertussen had de infanterie die ploppers weggejaagd.”

“Na het onderzoek gingen we terug naar onze barakken (toko boem, boem). We hebben het nooit aan iemand verteld dat Jan zo`n haast had. Zo ging er iedere dag wel wat anders.

Het gebeurde op een dag dat wij iets moesten repareren ergens in a stad, Kota Gede (zilverstad). Wij waren misschien halverwege toen we beschoten werden. De truck vloog in de greppel en de chauffeur was gewond. Die rooie sergeant en ik hebben die chauffeur er uit getrokken, maar hij was al gestorven. Hij was geraakt door een kogel door zijn ruggengraat. Het was met 6 man in die radiowagen echt een wonder dat er niet meer gewonden waren. De radio was doorzeeft. We zijn omgedraaid en keerden terug naar het kamp. Die zelfde middag hebben we Joop Meerding begraven in Djokja. Deze jongeman was één van de weinige dienstplichtige soldaten die in 1948 bij ons was ingelijfd.

Enige kennisgeving
Op 28 April j.l. is bij Djokja gevallen onze lieve zoon en broeder
Joop,
in de ouderdom van bijna 23 jaar.
Leeuwarden, Mei 1949
Transvaalstraat 71
Fam. Meerding

Een van de laatste dagen in Djokja, de Nederlandse regering gaf Indonesië over aan Soekarno en moesten wij ons terugtrekken. Wij waren één van de laatste, met de infanterie als zogenaamde achterhoede, die de witte naald van Djokja vaarwel hebben gezegd.

Wij kwamen zonder problemen aan in Magelang. Magelang was een mooi stadje met een prachtig klimaat. We moesten daar nog wat werk doen: een klein bruggetje opknappen, nieuw wegdek, maar in een paar dagen was het dek dan weer in brand gestoken. De tweede keer kregen de inwoners een waarschuwing dat als het weer gebeurde, dat dan de kampong ook in de brand werd gestoken. En dat gebeurde ook met vuur en bloed.

Gelukkig bleven wij daar niet te lang. We moesten weer terug naar Semarang en op de boot naar Tandjong Priok. Van daaruit naar Batavia waar wij afscheid namen van de 5^{e} genie. Die gingen met de KOTA INTEN naar huis.

Ik kwam terecht in een tentenkamp omdat ik naar Nieuw Zeeland zou gaan en op mijn paspoort en Visa van N.Z moest wachten. Dat duurde zo lang dat ik werd gevraagd of ik ondertussen wilde werken in een loods waar veel uitrusting in kratten werd gedaan en verscheept naar Nieuw Guinea, zodat Soekarno het niet in kon pikken.

Ik kreeg bericht van de familie dat Moeder erg ziek was en in het ziekenhuis was opgenomen en werd om mijn thuiskomst gevraagd. Ik naar de kapitein gegaan en uitgelegd wat er aan de hand was en in een paar dagen was ik op een Engelse boot, de Empire Brent, op weg naar huis.

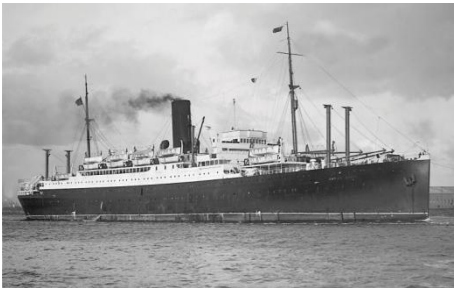

Het was geen troepentransportboot zoals we op de heenweg hadden. We lagen met 2 man op een kamer. We hadden een bed met lakens en werd ieder dag verschoond. Ja, wij hadden echt geluk: een prachtige kamer, goed eten, een kamer waar we naar een bandje konden luisteren en een biertje of gin konden drinken. Het was een groot verschil met die ouwe boot, de Kota Inten.

In Rotterdam aangekomen werden we op de bus gezet. Die reed naar de kop van Noord Holland, dus ook naar Friesland en Groningen. Er werd niet veel gesproken in die bus, maar eindelijk kwamen wij op mijn bestemming: West Einde van de Anna Paulovna polder. Daar werd ik met het pontje (roeiboot) over het Noord Hollands kanaal gezet.
Mijn oude vriend Thijs Muntjewerf was stomverbaasd om mij te zien. We gingen gelijk op pad naar Jan Grind (kroegbaas) over de Molenvaart voor een borreltje en nog een, en toen op huis aan.

Thuis zaten pa en moe een bakje te doen en mijn maatje uit Java Dirk was er ook. Ik weet niet hoe hij het wist dat ik thuis kwam. Er waren geen vlaggen uit of zo. Heit (vader) zat lekker te zwetsen op zijn Fries, maar ze waren niet zo blij dat ik thuis kwam met een snee in mijn oor een beetje te scheef.

Roeiboot, West Einde, Noord Hollands Kanaal

Henk in 1949

De volgende morgen ging het beter. Dirk Bosgraaf was weer vertrokken en ik begon met mijn burgerbestaan. Nieuwe kleren kopen, natuurlijk een fiets en schaatsen. Ik weet niet precies meer waar ik af gezwaaid ben, ik geloof dat het in Bronbeek in Arnhem was? In ieder geval ik was weer vrij.

Na mijn verlof deed ik aanvraag voor de marechaussee. Ik werd opgeroepen voor de keuring en waarschijnlijk was dat ook in Arnhem. Ik herinner me nog dat ik met een meisje zat te flikflooien op een bankje daar in een park. Het was een strenge keuring. De eerste dag werd al 50% van de opgeroepen personen weggestuurd. Onbekwaam, ongeschikt. Na 3 dagen uitvoerig onderzoek (test) werd mij verteld dat ik was niet door de keuring was gekomen, omdat ik te kort en te klein was. Ik ging naar huis met de gedachte: “WAT NU ?”

Het duurde niet lang voordat ik een antwoord vond. Nadat ik een paar weken in Alkmaar in de ziekenhuis was, nam ik het besluit om naar Canada te gaan, in April 1951 en ben ik naar Den Haag gegaan, heb ik mijn paspoort en een visa van het Canadese Consulaat in orde gebracht. Ik kocht een leren koffer en tas en boekte een kaartje voor de boot naar Halifax (Canada) via Parijs en Le Havre. Ik verbleef 1 nacht in Parijs (wijn), 7 dagen op de boot en 3 dagen met de trein, tot dat we in de stad Edmonton (prov. Alberta) aankwamen. Toen was ik platzak, geen een dollar meer. Net genoeg om wat te eten.
Gelukkig vond ik snel werk bij een koeienboer: 70 dollar in de maand voor het melken van koeien. Dat heb ik zo’n 5 maanden gedaan en had weer geld op zak.

Door vrienden, die mij hadden verteld, dat ik knettergek was om bij een boer te werken als je in de volgende provincie B.C. (British Columbia) in één week hetzelfde loon verdiende in één week bij de houtzagerij ben ik met de hulp van een oudere man weer op de trein gestapt en reisde meer richting het westen. Dat leek mij goed plan, de bergen en bossen. We kwamen aan in Barret station (Housten.B.C.)
We reden met de pickup truck naar Telwa (town). We kwamen op de top van de Hungry Hill. Vanaf de top kijkend in de the Buckly valley omgeven door bergen met bekleed met sneeuwtoppen die afstaken tegen de mooie blauwe lucht, verloor ik op dat moment mijn hart. Daar wilde ik wonen en dat hebben we 20 jaren gedaan.

In de herfst van 1952 ben ik naar Nederland geweest en daar heb ik mijn toekomstige vrouw Jenny ontmoet en zijn we in 1953 getrouwd. We hebben samen vier kinderen gekregen en mochten we 62 jaar samen leven. Door omstandigheden zijn wij naar de Fraser valley (South) verhuisd en hebben we daar 13 jaar gewoond. Ik werkte daar in een houtzagerij als een onderhoudsmonteur en op1994 ben ik met pensioen gegaan.
In de tussen tijd waren we weer verhuisd naar Abbotsford waar we op de Sumas Mountain ons droomhuis met een prachtig uitzicht op de vallei beneden hebben laten bouwen. Daar hebben wij elf jaar met plezier gewoond. De winters brr! In 1998 weer verhuisd naar complex voor bejaarden waar we nog 16 jaar samen hebben gewoond. Maar er is een eind voor alles. Jenny, mijn koningin, kreeg na de hartproblemen nierkanker wat uitgezaaid was tot haar staartbeentje. We kregen het bericht dat ze niks meer voor haar konden doen. Met medicatie tegen de pijn duurde het nog een paar jaren voor dat het einde in zicht kwam. Samen met de dochters heb ik haar tot het laatst toe verzorgd. Op Woensdag 24 Maart om 1.15 in de morgen kwamen de engelen haar halen met gezang van de kinderen. Gelukkig kon zij al die tijd thuis blijven. En dit is het eind van mijn verhaal. Het heeft wel even geduurd, maar we zijn er.
Henk de Jong 270927033.

KONINKLIJKE LANDMACHT

5e Genieveldcompagnie.

Korpsgeschiedenis IVe kwartaal 1948

Gedurende het 4e kwartaal 1948 tot de aanvang van de actie op 19 dec. 1948 Heeft de 5e Genieveldcie ingedeeld bij de "T"-Brigade te Salatiga met uitzondering van de hieronder punt II genoemde detacheringen in het gebied van de "W"-Brigade.

Gebied "T"-Brigade en omgeving.
Pioniers peloton was belast met de herstellingen aan wegen en bruggen.
De werkzaamheden van het Stafpeloton betroffen legeringsverbeteringen t.b.v. Infanterie buitenposten, assistentie aan Pl. Geniedienst, ruimen van gevonden mijnen, munitie, verkenningswerk, storingsdienst lichtaggregaten e.d. terwijl voorts een cursus mijnenruimen en springmiddelen gegeven werd aan het Pionierspeloton van 402 Bataljon Inf. te Ambarawa en aan gevechtspioniers 7e Eskadron Vechtwagens.

Gebied "W"-Brigade.

a. Detachement Belik, 1-10-'48 tot 30-11-'48
werkzaamheden aan wegen en bruggen.

b. Detachement Moga, 3-10-'48 tot 30-11-'48
werkzaamheden aan wegen en bruggen.

c. Detachement Bandar, 3-10-'48 tot 13-12-'48
werkzaamheden aan wegen en bruggen.

d. Detachement Bawang, 3-10-48 tot 13-12-'48
werkzaamheden aan wegen en bruggen.

e. Detachement Doro, 3-10-'48 tot 13-12-'48
werkzaamheden aan wegen en bruggen.

De Veldgenie aan het werk! Foto's: nationaal archief.

Na 13 december 1948 werd de compagnie geconcentreerd te Salatiga ter opvoering van de bevolen paraatheid en voor het treffen van voorbereidingen.

Aanvang militaire acties.

19 dec.: Vertrek uit Salatiga naar Kartosoero, onder tactisch commando Inf.I.
Na opruimen van boomversperringen, railversperringen, ontmijnen van wegen en bruggen en het slaan van 7 Bailey-bruggen aankomst genievoorhoede te Kartosoero op 20 december te 17.30 uur.

21 dec.:Vertrek uit Kartosoero naar Djocja onder tactisch commando "T"- Brig.
Na opruimen van boomversperringen, railversperringen, ontmijnen van wegen en bruggen en het slaan van 1(één) Bailey-brug, aankomst genievoorhoede 17.30 uur te Djocja.

Van 22 dec. t/m 31 dec.: Geniewerkzaamheden in het gebied Djocja.

a). Vrijmaken weg Djocja – Magelang.
(4 Bailey-bruggen, 1 provisorisch herstelde brug, dichten van tank-vallen, ruimen van bomen en railversperringen).

b). Munitie opspoor en opruimdienst.

c). Wegverbetering Djocja – Klaten (tankvallen).

d). Ontmijnen van spoorlijnen.

e). Neven acties naar Sentolo en Barongan.
(opruimen versperringen, provisorische verbeteringen bruggen, ontmijnen wegen en bruggen.

f). Diverse verkenningen.

Foto's: nationaal archief

Djokjakarta, 9 februari 1949,
De Commandant,
5e Genie Veldcompagnie,
De Res. Kapitein der Genie KL.
w.g.
(Ir. A. v.d. Steld)

Walther van Hoof, 435 RI, 7 RS
Ridder in de orde van Oranje Nassau,
6 mei 1929 - 14 januari 2023

Zijn laatste wens:"Ik wil naar ons moeder en ons Bart."

De zeer drukbezochte herdenkingsdienst was op 23 januari jl. in de aula van het crematorium Tilburg. Deze uitvaartdienst hebben wij via live-stream bijgewoond.

Bij binnenkomst wordt een muziekstuk met vogelgeluiden gespeeld. Walther van Hoof hield van de vogels. Ieder dag voerde hij de vogels. Hij kon daar enorm van genieten. Vandaar dus deze muziekkeus.
Walther was een gelovig man. Hij ging elke week naar de kerk. Toen dat niet meer ging, woonde hij de kerkdienst bij via de TV.
De kleinkinderen steken de kaarsen aan bij de kist.
Een stukje levensverhaal wordt verteld o.a. diensttijd van 2 ½jaar.
Na een kaderopleiding ging Walther met de s.s.Volendam naar Indië waar zijn zuster hem opwachtte die daar in de missie zat.
Er wordt een veteranengedicht voorgelezen door zijn dochter.
Hierna volgt het lied "Grijs" waarbij de achterkleinkinderen bij de kist honderdduizend bellen blazen naar de hemel als kusjes voor Walther.

Dan volgt de oudste kleinzoon Ted. Hij vertelt dat opa op een waardige wijze is gestorven. Na overleg met de arts duurde het drie dagen.
Het credo van Walther was: "Je past je aan de situatie aan."

Kleinzoon Ted vertelt over zijn herinneringen aan opa en diens levenslessen. Het avontuur aangaan. Genieten van kleine dingen, ondernemen en onvoorwaardelijke liefde.
Walther van Hoof was een zakenman, zat in heel veel organisaties m.b.t. o.a. de agrarische sector, geloofsgemeenschap, politiek, ouderen, zorgen, organiseren, bestuurswerk, het boerenleven en de gemeenteraad. Zijn eerder overleden vrouw Tonny was trots op hem. Als vergoeding voor het veel weg zijn is Walther na zijn pensioen voor haar gaan koken.
Na deze toespraak volgt het lied 'Dat ik je mis' met fotoreportage. Linda, een kleindochter, draagt hierna een gedicht voor.
Daarna vertelt de begrafenisbegeleider over bewaren. "Walther was iemand die alles bewaarde. Zo kwamen met het opruimen van de schuur kruitstaven van projectielen uit WO2 te voorschijn. De M.O.D. is er aan te pas moeten komen om dat spul op zijn eigen terrein onschadelijk te maken. Het gaf een "leuk lichtschijnsel".
Vervolgens klinkt het lied: "Door de wind " van miss Montreal.
Gerrit, de zoon, spreekt over ons pap, trots op de 9 kleinkinderen en 19 achterkleinkinderen. Harde werker in alle opzichten. Gaf graag raad aan instanties als zij dat nodig hadden. Hij is in 1988 geridderd voor dat alles. Heeft samen met zijn vrouw de boerderij van zijn schoonouders overgenomen. Het was afzien, maar het kwam toch allemaal goed op rails. Ze kregen meer ruimte in de financiën. Konden daarom vaak op vakantie. Wel meer dan 50 keer in Italië op vakantie geweest met auto en caravan. Later ook verdere reizen o.a. meerdere keren naar Indonesië.
Hij had niet veel diploma's maar bereikte toch alles. Hij sprak twee talen: Nederlands en dialect. Je kon aan hem horen wie hij voor jou aan de telefoon had gesproken.
Naar veteranenbijeenkomsten, ook bij eerbetoon bij begrafenissen. Samen met Gerrit naar Roermond, Den Haag veteranendagen, Taptoe.
Na zes jaar alleen te zijn geweest heeft hij de boerderij verkocht en verhuisde naar het luxe appartement in Koningsoord.
Het laatste jaar waren er veel medische problemen en is daarvoor diverse keren opgenomen geweest in het ziekenhuis. Hij was op en verlangde naar zijn vrouw en overleden zoon Bart. Het was genoeg. Zoon Gerrit eindigt zijn toespraak met wat Walther graag mocht horen: een daverend applaus. Iedereen in de aula klapt mee!

De begrafenisbegeleider vertelt: Walther leefde zijn leven op zijn manier. Hij at op zijn manier. Drie soorten groenten, erwtjes, wortelen en boontjes. Als er andere groente was vond hij dat dan 'wel lekker', dus echt lekker." Hierna wordt het lied 'My Way' van Frank Sinatra gespeeld. De erewacht van drie veteranen wordt bij de kist opgesteld. Het gedicht: 'trots als ik aan je denk' wordt voorgedragen door begrafenisbegeleider.

Als laatste muziekstuk klinkt ‘Halleluja’ en nemen de aanwezigen afscheid bij de kist. Als de familie achterblijft wordt nog naar al diegene die online de plechtigheid hebben meebeleefd, gegroet en gezwaaid om daarna naar een informeel samenzijn in de koffiekamer te gaan.

Corr.adres: Willem Ruijsstraat 69, 5051 XB Goirle.

In memoriam:

Hendrikus Johannes (Harrie) van Rijn,
Lieve vader, schoonvader, opa en opa Harrie
18 juni 1928 - 30 maart 2023

“Het is goed zo!”

Het afscheid heeft in besloten kring plaats gevonden. Een brief met meelevende woorden en het gedicht is aan de nabestaanden verstuurd.

Corr.adres: Pampuszigt 42, 1111 TH Diemen

De kantinewagen

Sobat Wim van Raaij schrijft: “Toen wij begin 1946 de Engelse paratroepers aflosten en al het materiaal overnamen, was er ook een kantinewagen van het merk “Fordson” bij die heel goed van pas kwam en door de mannen van de dienst Welfare opgeknapt werd. Wie waren de mannen en vrouwen van dienst Welfare?

Kapitein Brands en mevrouw Schnepfanger gaven leiding aan een groep mensen, die voorkwamen uit verschillende onderdelen, o.a. ook van 2-6RI. Van 2-6RI waren dat: Jan Bus uit Cuijk, belast met het toezicht en onderhoud van het voertuigenpark, Jaap de Jong uit Oosterhout, filmoperateur Henk Slechtkamp uit Breda, algemene dienst Wim van Raaij uit Tilburg, later uit Rotterdam, chauffeur van de filmwagen en later van de kantinewagen. Dan was er ook nog de voor velen van ons bekende sergeant Jan van Asselberg uit Den Bosch, de organist van de St.Jan, zoals hij beweerde. Een gezellig mens waar velen die hem hebben gekend nog vaak aan terug hebben gedacht.

Het werk van de kantinewagen bestond hoofdzakelijk uit het bezoeken van de buitenposten. Wij verkochten dan koffie, chocolade, tandpasta, schoenveters en andere goedbedoelde rotzooi, hetgeen ons uit Nederland werd toegestuurd.
Toen er op verzoek van enkele jongens op de buitenposten naar andere artikelen werd gevraagd, o.a. condooms en of ik daarvoor kon zorgen, was de boot aan. De aalmoezeniers en veldpredikers kregen er lucht van. Ja, toen barstte de bom, op rapport. Ik moest zelfs bij de kolonel dr. A. van Langen op het matje verschijnen. Hij veroordeelde mijn actie. Ik kwam er echter met een waarschuwing van af.

Verder waren de kantinewagens altijd present. Bij terugkeer van de troep van acties- meestal succesvolle acties- stond de kantinewagen klaar. Klep open, koffie gereed. Geen Highway of Demangat, maar players en muziekje erbij. We draaiden dan het meest bekende nummer van Glenn Miller, American Patrol. Dan zag je de boys vaak swingend uit het veld komen.

Wanneer er een actie van grote omvang was, moesten wij ons melden bij de actiecommandant en die bepaalde dan waar de jongens uit het terrein zouden komen, zodat wij de kantinewagen daar konden klaarzetten.
Zo gebeurde het ook bij Soemowono, gelegen boven Ambarawa. Het was een vrij grote actie met steun van vliegtuigen en artillerie.
Wij meldden ons bij de actiecommandant en kregen de opdracht om nog wat te wachten. De tegenstander bleek nogal sterk en taai te zijn.

Via de radio in de stafwagen konden we dus horen hoe moeilijk de jongens het voorin hadden. Die vroegen om artilleriesteun, wat ze ook prompt kregen. Maar toen er steeds om meer granaten werd gevraagd, riep de actiecommandant geërgerd in de microfoon:”Zo is het wel genoeg. Wat denken jullie wel wat die granaten kosten”en hij noemde de prijs er zelfs nog bij: “Zestig gulden per stuk!” tussen haakjes duizend gulden per Indiëveteraan is dat duur of niet !!!!!
Wij beleefden vele leuke en minder leuke dingen op onzen tochten langs de buitenposten en acties. Zo werden we ook gevraagd om koffie en sigaretten te serveren tijdens onderhandelingen over bestandslijn en staakt-het-vuren, tussen Nederlandse en Indonesische afgevaardigden. Bij deze onderhandeling waren de vertegenwoordigers van de Verenigde Naties aanwezig.
De dienst Welfare Midden Java ontving vanuit Nederland een spiksplinternieuwe kantinewagen, geschonken door de stad Enschede.

Wat een luxe. De wagen was een welkome, doch ook zeer noodzakelijke aanvulling van het kantinepark, omdat het gebied na de eerste politionele actie nogal fors was uitgebreid. De ‘stad Enschede’, zo werd deze wagen gedoopt, werd gestationeerd in Salatiga en bestreek het gebied Salatiga- Ambarawa tot Soemowono – koffiepot en alles daaromheen. Verder was er ook nog een kantinewagen ‘de Tijgertank’, een door dienst Welfare en Technische dienst van de T-Brigade tot kantinewagen omgebouwde G.M.C. artillerie truck. Een indrukwekkend voertuig. In het boekwerk ‘tussen sawahs en bergen‘ is deze Tijgertank te zien in actie.

Tijdens de eerste politionele actie werd de kantinewagen ‘Enschede’ ingezet om de oprukkende troepen vanaf de Gombel richting Salatiga – Ambarawa te volgen. De eerste dag werd Oengarang bereikt. De volgende dag Salatiga – Ambarawa. Zoals eerder geschreven moesten wij van de kantinewagen ons tijdens acties melden bij de actiecommandant. Zo’n aanmelding vond ook plaats op de tweede dag tijdens de opmars bij de splitsing Salatiga – Ambarawa gelegen bij de Toentangbrug – Toentangcentrale.

Wij kregen de opdracht naar Salatiga te rijden. Tenslotte was de hoofdgroep richting Salatiga gegaan. En werd Ambarawa en omgeving door verkenningsgroepen gezuiverd en pas veel later door troepen bezet.
Wij van de kantinewagen reden echter in plaats van Salatiga naar Ambarawa. Onbekendheid van het wegennet en slechte bewegwijzering was de oorzaak dat we verkeerd reden. De weg naar Ambarawa was stil en verlaten. Geen militair of burger te zien. In Ambarawa aangekomen, waar werkelijk niemand en niets te zien was, hebben wij op de Aloon Aloon onze wagen maar bedrijfsklaar gemaakt. Koffie, koek, sigaretten, muziekje (American Patrol) erbij. En dan maar wachten, maar er gebeurde niets. Angst begon ons, dappere strijders van de kantinewagen, te bekruipen.
Nu wisten we wel dat we niet in Salatiga waren, maar wij dachten wij klaren deze klus hier en gaan daarna naar Salatiga. Wij hadden een zekere mate van vrijheid van handelen. Toen er echter niets gebeurde en in de verte geweervuur klonk hebben wij, de helden van de kantinewagen alle reeds klaarstaande bekers met koffie van de uitstalplank geveegd en zijn ‘m gesmeerd. In dolle vaart terug naar Bawen om daar dan de goede weg naar Salatiga te nemen.
In Salatiga kreeg de deinst Welfare een bankgebouw toegewezen van waaruit ons werk met de kantinewagen in een zeer groot gebied werd voortgezet.

In Semarang hadden wij onze Tijgerclub. In Salatiga werd al snel een gebouw gezocht en ingericht. Wij noemden het “het Tijgernest”. Het was daar altijd een gezellige boel. Veel bekende artiesten traden daar op. O.a. Sylvian Poons, de Spelbrekers, Truusje Koopmans en nog vele anderen.

Sylvain Poons en zijn ensemble bij het vertrek met de KLM constellation op 8 februari 1948. Het was de tweede keer dat Poons naar Indië ging, maar dit keer als jubileum-artiest. Hij was de 250ste Niwin artiest naar Indië. Bij het ensemble waren Magde van Donk, Jo van der Zalm, Bep Dekker, Henk Stuurop en Ger Terwiel.
Foto en info: Joods Historisch museum.

Truusje Koopmans en de Spelbrekers treden op bij 2-6RI foto: J. Counet

Sobats, dit is zomaar een verhaal. Ik denk dat een ieder van ons ook zo maar een verhaal kan schrijven. Het leuke daarvan is, het brengt ons weer even terug in die tijd. Wie is de volgende?
Door Wim van Raaij, 2-6RI.

NIWIN, de Nationale Inspanning Welzijnsverzorging Indië.

De Nationale Inspanning Welzijnsverzorging Indië NIWIN was een particuliere organisatie in Nederland, die zich inzette voor de welzijnszorg onder de militairen in Indië. Het NIWIN was een samenwerkingsverband van organisaties als Band Nederland - Indonesië, Thuisfront Humanitas, Katholiek Thuisfront, Protestants Interkerkelijk Thuisfront en de Unie van Vrouwelijke Vrijwilligers. Deze plaatselijke comités werden overkoepeld door een Centraal Bureau. Prins Bernhard was de voorzitter van het NIWIN-Comité.

De slagzin van de organisatie was: ‘Ons hart is bij U’ en Neeltje NIWIN, het symbool.

Doel van het NIWIN was het moreel en immaterieel steunen van Nederlandse militairen in Nederlands-Indië. Een deel van de acties bestond uit het inzamelen van gelden. Dit gebeurde door het houden van voorstellingen, de verkoop van vaantjes, maar ook door collectes. Ook verschenen speciale postzegels met een toeslag voor de acties.

Er werden ook goederen ingezameld in de vorm van tijdschriften, sportartikelen, boeken en films voor de troepen. Luxe goederen zoals o.a. chocolade werden opgestuurd. Al kwam die vaak gesmolten aan. En er waren oranje blikjes met Niwin-sigaretten voor de in de tropen verblijvende militairen. De artikelen werden toegezonden in de vorm van kerstpakketten. Het verzenden van dergelijke pakketten in de schaarste van de naoorlogse periode was een dure aangelegenheid en kon alleen bij de gratie van donaties geschieden. De pakketten waren bedoeld om de Nederlandse militairen - ver van huis en haard - een hart onder de riem te steken en een gevoel van thuis te geven. Door middel van meegezonden antwoordkaartjes konden de militairen het thuisfront persoonlijk bedanken.
In de doorvoermagazijnen van Dienst Welzijnsverzorging te Priok lagen de Niwin kerstpakketten bij vele duizenden opgeslagen. Van hieruit gingen ze per boot, trein, vliegtuig of konvooi naar de territoriale centra.

In de steden en op de buitenposten werden deze duizendvoudige kerstgroeten uit het vaderland met verlangen tegemoet gezien.

De NIWIN kerstpakketten worden 1e kerstdag uitgedeeld. Foto’s nat. Archief.

De vanaf juni 1949 toegestuurde rimboekisten bevatten sport- en spelartikelen voor de militairen op de buitenposten.
Op 1 juni 1949 arriveerde de eerste van deze rimboekisten in een detachement van 4-3 RI. Bij de plechtige overdracht van de kist aan de detachementcommandant waren vele autoriteiten aanwezig. "Vol verwachting klopt ons hart". Met steeds stijgende enthousiasme werd zo’n kist leeggehaald. Het leek of Sinterklaas op bezoek was geweest.

Ook artiesten verleenden hun medewerking. Elisabeth Everts, Cora Canne-Meijer (zangeres), Willem Noske (viool), George van Renesse (piano), de Wama's, de Skymasters, de Kilima Hawaiians en diverse cabaretgroepen werden uitgezonden ter verpozing van de strijdkrachten. Tenslotte werden ontwikkelingscursussen en ontspanningsprogramma's georganiseerd.

Toen in 1950 de politionele acties, waarbij de militairen betrokken waren, beëindigd waren, keerden de militairen terug naar Nederland. Daarop werden de plaatselijke comités successievelijk opgeheven.

Bron: nat.archief

Piet Bontenbal, 423 BI,
Vader, schoonvader, opa en overgrootopa
9 december 1928 - 3 februari 2023

" Op 8 september 1948 werd ik opgeroepen. Twee dagen na de kroning van Juliana. Bij de keuring was ik goedgekeurd. Ik moest opkomen in Bergen op Zoom. We gingen in 1949 nog naar Indië. Ik kreeg een gevechtsopleiding. Infanterie.

In februari 1949 zijn we vanuit Rotterdam met de s.s.Waterman weggegaan naar Indië toe en in maart 1949 zijn we in Surabaya aangekomen. De zeereis vond ik wel leuk. Je komt dus langs al die kusten, je ziet van alles.
Ik kwam in 1949 in Indië. De politionele acties waren al voorbij. Maar juist daarna begon het gedonder pas! Want het gebied was in wezen veel te groot om te behappen met die 120.000 man die er waren. Nadat er 'cease fire' was, waren we meer geconsenteerd en was ons bataljonshoofdkwartier in Modjokerto. Wij zaten in Kali Kontang. De eerste keer hebben wij de mariniers afgelost, bij Bodjonegoro, dat is op de grote weg naar Thipoeh, naar de olievelden, want daar zat SHELL. Dat is in de tweede actie bevrijd. Wij zaten meer naar het binnenland toe.

Op 27 december 1949 is de overdracht getekend. Vanaf die tijd waren we gasten. Je moest de Hollandse vlag strijken en de rood- witte ging omhoog. Wij gingen terug naar Malang. Daar werd de A-compagnie opgeheven, verschillenden gingen naar Soerabaya en anderen naar Batavia. Ik kwam terecht in Malang, daar hebben we kantonnement patrouilles gedaan. We waren MP geworden. Dus wij liepen wel bewapend rond daar. 's Avonds gingen we naar Malang en stonden we op de kruispunten. Je had daar vier bioscopen naast elkaar. We hadden ons gewone uniform aan met witte koppels en witte enkelstukken. Nee, geen witte helmen. Later ben ik nog een poosje in Manado geweest. Hoog in Celebes. Die KNIL-militairen werden gedemobiliseerd. Daar konden ze kiezen. Ze gingen naar huis die Ambonezen. Wij zouden helpen met de demobilisatie van die militairen.

Toen wij in Manado kwamen dat was helemaal een vernedering. Want daar stonden die Indonesiërs ons op te wachten met zware mitrailleurs en alle andere dingen. Wij zijn daar geheel ontwapend. We hadden niks meer, wel radio's en degelijke. Een grote zender hadden we bij ons. Dus na een poosje zijn we teruggehaald. Het werd te gevaarlijk daar voor ons. Dan ga je van Manado met de boot naar Pari-Pari, dat ligt ook op Celebes, dan kom je in Makassar terecht
Ik ben nog op Koepang geweest. Op Timor. En zo zijn we terug in Soerabaya gekomen. We zijn niet terug gegaan naar ons bataljon. Wij zijn bij de politie gekomen, Politie Militair. We waren een iets versterkt peloton. Geen hele compagnie meer. We waren met zo'n man of twintig die MP- taken gingen doen. We hadden weinig bevoegdheden als semi MP-er. Je liep met twee van ons en twee van hun, de Indonesiërs, van de MP. Hij was voor zijn mensen en wij voor onze mensen. Ja, zij hadden ook uniformen. Eigen uniformen.
We bleven in Soerabaya zitten omdat de originele MP, de militaire politie van de mariniers, die was er niet meer. Wij waren daar in Soerabaya voor die militairen die steeds overal uit de binnenlanden terug kwamen en die aan boord moesten en weggingen naar Batavia Wij liepen 's nachts patrouilles door de stad om de boel veilig te houden. Juist in die periode zijn nog heel veel slachtoffers gevallen, wat je niet direct door had, dat hoor je pas naderhand. Er waren gemiddeld zo'n vijf gesneuvelden per dag. Het gebied was veel te groot. En dan moet je het aantal gewonden nog verdubbelen. Die heb je natuurlijk ook. Wij van de A-compagnie hebben geen doden gehad, wel gewonden. Doden die zijn gevallen bij B en C-compagnie.
Altijd waren er van ons patrouilles in het veld, dag en nacht, al waren het maar kleintjes, we waren er. We sliepen o.a. in tenten, in stenen huizen en we hebben in kamponghuisjes geslapen. We hebben een keer een vierdaagse patrouille gelopen en dan kon je verder weg. Ons hoofdkwartier zat op verschillende plekken. Omdat wij steeds verplaatsten zat de bataljonsstaf ook steeds ergens anders. Ze gingen met ons mee. Toen het stafkwartier in Modjokerto zat, konden de B en C compagnie wel meedoen met voetbalwedstrijden maar de A en D niet. Die zaten te ver weg. We gingen op 14 september 1950 met de General Ballou, een Amerikaans troepentransportschip, terug naar huis. Op het moment dat je weggaat daar vandaan, we gingen door de straat van Soenda,de Indische Oceaan op, dan zie je alles verdwijnen.
Nou, het kan nergens stiller zijn. Iedereen zat met gedachten daar nog. Je kon een speld horen vallen op het dek hoor! Heus! Het kon niet stiller zijn! Je laat ze daar achter, je komt ervandaan, je hebt je herinneringen daar. En het is een wonderschoon land.
Het is een hartstikke mooi land. Maar voor de rest vond ik het voldoende. Of ik het lang genoeg vond of langer had willen blijven dan die anderhalf jaar, daar had ik niks in te vertellen. Het hing er vanaf wat onze regering bepaalde.

Het meest heeft de kameraadschap indruk gemaakt tijdens mijn tijd in Nederlands Indië. Je hoefde elkaar niet eens aan te kijken. Als je hem zag lopen dan wist je al meteen wie het was. Het was een compacte groep. We gingen er gewoon van uit: Jongens we moeten weer terug! We waren gewoon een compacte familie. We wisten alles van elkaar. Meer dan de familie thuis.
Als je weet wat er allemaal gestolen werd. Als de schepen in Batavia, Tandjok Priok aankwamen met goederen was er al 25% gestolen. We hebben het er al eens over gehad met generaal Spoor. Dat er zoveel wapens gesmokkeld werden naar de Indonesiërs. Wapens die binnenkwamen, die gingen regelrecht door naar de T.N.I.! We werden beschoten met onze eigen wapens! Maar dat hoor je dan naderhand. Want dat weet je op dat moment niet. Ze vertelden nooit wat tegen ons. We wisten niks.

Ik ben begonnen als geweerschutter en ben geëindigd als brenschutter. Ik ben uiteindelijk soldaat eerste klas geworden. Alle brenschutters werden op een gegeven moment allemaal 1e klas en kreeg je een dubbeltje meer.

Het was vaste prik dat ik mijn baantje behield bij de PTT waar ik in 1946 ben gaan werken. Dus toen ik terug kwam kon ik gelijk aan het werk! Ik heb vier weken verlof gehad en dat was wel genoeg. Ik ging weer aan het werk. Hoe het dan was toen ik weer thuis kwam? Natuurlijk is het leuk als je weer thuiskomt. Het huis zat hartstikke vol met mensen en eigenlijk had ik dat anders gewild. Hoe? Nou, saampjes met mijn vader en moeder en mijn twee broers. Iedereen zit door elkaar te praten en niemand vraagt wat aan je. Je kan je verhaal niet kwijt. Er wordt niets gezegd, alleen van jij hebt toch sigaretten. Ja, op dat moment voelde ik mij echt buitengesloten.
Ik ging op mijn 57^{e} met de VUT.”

De crematieplechtigheid in het Crematorium Ommering te Spijkenisse hebben wij op 10 februari online bijgewoond.

Old Soldiers never die! Veteranen brengen eregroet

Corr.adres Mw.P.Stegeman-Bontenbaal, Rozemarijndonk 55, 3206 PM Spijkenisse.

“Ik woonde in de Dapperstraat naast de brandweer en ik heb de jodenvervolging nabij mee gemaakt als ze door de Wijtenbachstraat naar het station liepen onder bewaking van de moffen of politie. Een van deze mensen riep naar ons: “Nu wij, morgen jullie!” Als de oorlog veloren was, nou, dan was dat zeker gebeurd.
Verder werkte ik in Amsterdam Zuid en liep dan via de Transvaalbuurt over de Berlagebrug naar de Nierstraat. De hele weg werden alle Joden, meestal ‘s nachts uit hun huizen gehaald en zo afgevoerd.”

Deportatie Amsterdamse Joden. Foto: nationaal archief.

“Laten we hopen dat het nooit meer zal gebeuren. Verder vergeet ik nooit het moment dat de brandweer in de avond de vlag uitstak en riep dat de Duitsers de oorlog verloren hadden. Maar namen de Duitsers toch op 7 mei 1945 op de Dam de mensen die de vrede vierden onder vuur.

Mijn verhaal over mijn diensttijd begint in 1945 t/m 1950 maar eigenlijk al vanaf de tijd dat ik bij Garage Koster werkte. Dat had allemaal te maken hoe ik eind Mei 1945 bij de R E M E kwam in Amsterdam.

Pal na de bevrijding kwam Koster, de eigenaar van de garage, mij halen om in dienst te komen. Hij werkte voor de ECLIPS- afdeling van het Canadese leger waar we de voertuigen voor repareerden.
Ik kreeg de opdracht naar een dump te gaan en accu's van Duitse voertuigen te halen. Die dump was waar nu de nieuwe RAI staat, dus een heel groot veld bij het Scheldeplein.
Daar werd ik op mijn schouder getikt door een Kapitein van de R E M E en vroeg wat ik aan het doen was. Ik toonde mijn opdracht en het was in orde maar hij vroeg: " Waarom kom je niet als monteur bij ons?" Nou, dat was de R E M E. Ik heb je al eens eerder vertelt in één van mailtjes aan je, dat R E M E Royal Electrcal en Meganical Engenirers betekent en was verbonden met Irene Brigade in Engeland. Ik moest wel toestemming vragen aan mijn vader die vond het goed en zo doende trad ik in dienst.

Begin Juni 1945 moest ik mij na bericht melden bij een garage op het Cornelis Troostplein. Dat adres kwam mij gelijk bekend voor het was namelijk bij garage Koster, waar in de oorlog voor de Duitsers voertuigen die gevorderd waren geheel moesten worden gerepareerd, gereviseerd en in de kleur spuiten van het leger. Het laten keuren bij de H K P, ik meen Heris Kraftfahrt Park. Als er maar 1 vetnippel niet rood geverfd was, werd hij afgekeurd en terug naar Koster. Nou, die had er de pest dan in en wij kregen als leerling op ons donder. We lachten er maar om, want hij verdiende toch maar lekker aan die MOFFEN en wij niet voor een 10 cent per uur."

Cornelis Troostplein R E M E. Ik op de Dimondkraan als 18 jarige.
foto: Karel Vleesch Dubois.

Als burger stapte ik de garage in. Ik meldde mij bij een officier die ik tegenkwam en die leidde mij rond. Ik liep gelijk te lachen. Hij keek mij verbaasd aan waarom ik lachte. Ja, dat was namelijk omdat er in de oorlog de H K P erin zat en daar gekeurd werd.

Natuurlijk vroeg hij hoe ik dat wist. Dus ik vertelde hem over Koster. Hoe is het die Koster vergaan? Nu ja, hij was slim genoeg om bij de Ondergrondse Beweging te gaan zo doende werd hij niet vervolgd.

Met nog een paar burgers zijn we ingedeeld, gekleed en waren soldaat. In de garage werden wij bijgebracht over het salueren, in het gelid staan en commando's opvolgen. Ook kregen we een kleine wapeninstructie over een stengun. Na deze korte opleiding gingen we de werkplaats in om te sleutelen aan hoofdzakelijke Duitse legervoertuigen die op de dump op Scheldeplein en in de Oude RAI zo een 200 meter verder was en die werden toe gewezen aan die het nodig hadden. De wagens van het Canadese en Engelse leger met pech werden natuurlijk ook geholpen of gerepareerd en opgehaald.

Dus je kon zeggen we waren gewoon een stelletje militair aangeklede burgers, die in Amsterdam woonden. We sliepen gewoon thuis, maar eten deden we daar niet. We hadden in de garage een kok met keuken waar ook NSB-ers aten die opgehaald werden door ons met een truck uit diverse scholen waar ze gevangen gezet waren na de bevrijding. Die moesten ook de garage schoon houden. Zelfs een kapper was erbij, dus als je bij hem langs liep kamde hij je haar of knipte hij je.

Begin 1946 werd de garage opgedoekt en werden we overgeplaatst naar Utrecht in de Kromhout Kazerne. Daar werden we wel wat gedrild en dat was wat mij zeker niet erg beviel. Zodoende kwam bij mij al snel het gevoel om proberen eruit te stappen en gauw weer een burger te worden.

Dat is mij in September 1946 gelukt, maar kreeg achteraf spijt ervan, want tijdens de oorlog werd namelijk door de Duitsers bepaald dat dubbellijken namen niet erkend werden. Dus Vleesch Dubois werd alleen Dubois en onder die naam had ik gediend. Dat stond in mijn Paybook (zakboek). Toen ik thuis kwam lag er een kaart keuring dienstplicht onder de naam Vleesch Dubois. Ik heb van alles geprobeerd om er onder uit te komen, echter zonder resultaat. Later in Nederlands Indië oude collega's gesproken en had ik een beter soldij gehad. Maar Amsterdam was een gouden tijd .
Je moet weten dat toen ik afzwaaide bij de REME in uniform ging, want toen ik in 1945 in dienst trad, mijn burgerkloffie tot de draad versleten was. De reden was de oorlog, want kleding kopen was er toen niet bij.

Ik werd ingedeeld bij 4-8 RI. Dat was op 13 januari 1947 in Amersfoort opgericht. Het had de bijnaam de "Glatiks" of te wel de Rijstvogels en was onderdeel van de 7 decemberdivisie.

Bij de opkomst in Amersfoort werden de Biggen, zo werd de nieuwe lichting genoemd, met een truck bij station opgehaald en werden naar de kazerne gebracht. Daar aangekomen moesten we ons melden aan tafels. Ik werd er gelijk uitgepikt want ik was de enige in uniform, dus gemakkelijk herkenbaar.
Een Sergeant zei:" Meld jij je maar gelijk bij Kapitein Kloet, de Compagnie commandant van de Staf Cie."
Na dat gedaan hebbende, vertelde die mij dat ik alles mocht doen dus geen quarantaine. Wat betekende dat ik gewoon mocht gaan stappen die 2 weken. De biggen moesten binnen blijven. Ook mocht ik uitkiezen of ik in de garage, instructie of autoles wilde geven aan de nieuwe chauffeurs. Maar ik moest wel moest beloven dat ik de jongens niets zou vertellen over het soldaat zijn. Dus over discipline en gedrag. Dat beloofde ik en ik werd bevorderd als zaaloudste over de zaal, met ik denk 60 man, maar ik kreeg geen rang. Ik vond gek dat de jongens toch tegen mij op keken. Ze hadden respect voor mij. Zeker om het R.E.M.E uniform en om mijn gedrag.

Het begin was voor mij een prettige tijd en ik ging in de garage wat rommelen. Er was nog niet veel te doen, maar dat veranderde toen de trucks aankwamen. Toen ben ik rijles gaan geven en over die truck vertellen. Hoe de techniek in elkaar zat dus koppeling, motor, versnellingsbak, maar wel eenvoudig hoor.

Amersfoort opkomst 4-8-RI. Ik ben de 2e gehurkt van links. Foto:Karel Vleesch Dubois.

Het was koud en op de zalen van de kazerne waren geen kachels, verwarming en op een morgen, of het afgesproken was, bleven alle jongens in bed. Nou, ik dus ook, maar echt ik wist van niets. Een Sergeant kwam en gaf bevel aan iedereen om op te staan. Iedereen weigerde! Hij ging weer terug naar Kapitein Kloet met het gevolg dat ik als kameroudste mij moest melden en uit moest leggen waarom de jongens weigerden om uit bed te komen.

Dat heb ik gedaan. Ik wist nu ook waarom ze de order hadden geweigerd. Er moest een kachel komen, omdat ze als ze van les kwamen en achter in de truck zaten, ze stierven van de kou. Ja, wie voorin zat om te lessen, die had het wel warm.
Kapitein Kloet had er begrip voor en beloofde er voor te zorgen dat iedereen opstond. Ik zou achterblijven zodat als er een kachel kwam en kolen, het warm zou zijn en zo geschiede. De jongens stonden op en het was voor mij de eerste staking in het leger die ik mee maakte.

Ongeveer een maand voor de inscheping moest ik bij de Bataljons Commandant Overste Jansen komen. Die vertelde mij dat ik naar de Onderofficieropleiding moest en of ik daar zin in had. Hij kwam ook met een voorstel dat als ik mee zou gaan met het Bataljon hij mij zou bevorderen als Korporaal aan boord van het schip en in Indië tot Sergeant als werkplaatscommandant. Nu, daar had ik wel oren naar, want we wisten toen niet beter dat dan we over een jaar weer terug zouden zijn in Nederland. Dus zou ik het niet doen, moest ik weer langer dienen. Zo geschiede. Eind december 1947 moesten we de trucks van het Bataljon naar Amsterdam rijden om ingescheept te worden op de Javakade van de Maatschappij Nederland. Mij zeer bekend. Ik heb daar in mijn jeugd met mijn vriendjes veel gespeeld, omdat ik zelf in de Dapperstraat woonde, dus dicht in de buurt, zeg maar om de hoek.

Dapperstraat (foto:Pinterest)

Dappermarkt (foto Pinterest)

Op 5 februari 1947 ging ons bataljon in Amsterdam aan boord van de Johan van Oldebarnevelt en het eerste wat me opviel bij de, van mahoniehout gemaakte staatsietrap, een groot bord met de tekst ‘Dit schip vaart droog.” Nou daar had ik nooit van gehoord, maar later begreep ik het! Het betekende namelijk: geen drank aan boord.

Ik had nog altijd de leiding over de chauffeurs in het ruim wat ons toe gewezen was. Nu, dat ging nog altijd goed. Er werden nog andere Bataljons ingescheept, ongeveer 4000 man, en zo vertrokken we uit Amsterdam via de sluizen van IJmuiden de Noordzee op.

Een paar dagen later komt er een sergeant in het ruim en vraagt wie soldaat Vleesch Dubois is. Dus ik meld me bij hem en hij vertelt mij dat hij de werkplaatscommandant is. Nu, je begrijpt mij wel dat het hier niet klopt met wat mij beloofd was door Overste Jansen in Amersfoort. Dat ik de werkplaatscommandant was en aan boord bevordert zou worden tot korporaal. Nu was het zijn beurt om er van op te kijken. Ik stelde voor om samen naar Jansen te gaan, maar die weigerde mij te ontvangen. Ik begreep dat ik was besodemieterd. In overleg met die sergeant heb ik afgesproken dat we het er het beste van zouden maken. Ik was de eerste monteur met wat meer vrijheden. Ik vertelde hem wel dat er een Amsterdamse Rebel was geboren, niet tegenover hem, maar tegen over kapitein Kloet en Overste Jansen.

Na een stormachtige Golf van Biscaye kwamen we in de Middellandse Zee en daar gebeurde iets. Er was een Prinses geboren. Een dochter van Koningin Juliana en daar werd door de officieren een toost op uit gebracht met jenever. Maar de Johan van Oldebarnevelt was het schip van 'dit schip vaart droog'! Dat proosten werd dus niet gepikt door ieder een aan boord. Er werd met reddingskussens naar beneden gesmeten waar de officieren lekker aan het vieren waren. Dat had als resultaat dat het daar afgelopen was en iedereen naar de appelplaatsen op de dekken werden gecommandeerd. Daar werd verteld dat iedereen die bier lustte dat kreeg en dat de rest limonade kon krijgen. Zo werd de opstand, waar ze toch als de dood voor waren, de kop in gedrukt. Na een verdere rustige reis kwamen we in Sabang aan. Daar mochten we van boord om te gaan zwemmen in de zee en weer aan boord verder naar Tandjong Priok, de haven Batavia, Jakarta. Daar gingen we van boord en bleven in een kamp Tandjong Priok om daar vanuit de hele haven te bewaken en Kampong Kotja waar de B P M was.

Tot zover het verhaal vertelt door Sobat Karel

Geschiedenis 4- 8 RI.

Het 4-8 RI maakte uit van de 7 decemberdivisie, de Palmboom. Zoals sobat Karel Vleesch Dubois al aangaf, vertrokken zij op 5 februari 1947 aan boord van het s.s. Johan van Oldebarnevelt naar het voormalig Nederlands-Indië. Daar kwamen zij op 6 maart 1947 in Batavia aan. Ze werden toegevoegd aan T.T.C. West-Java en ingedeeld bij de 1^{e} Infanterie Brigade Groep.

4-8RI stond onder commando van Lt.Kol J.J.F.M. Janssen van 13-01-1947 tot 12-1948, opgevolgd door Maj. W.C.K. Rotteveel van december 1948 tot november 1949. Hij werd van november 1949 tot 23-03-1950 opgevolgd door Lt.Kol J.C. de Werd.

Het bataljon 4-8 RI bestond uit dienstplichtige soldaten van de lichting 1946. Het was een bewakingsbataljon van de D-divisie. Het werd ingezet als een normale infanterie-eenheid. Dit terwijl het maar een korte opleiding en lichte bewapening had. Na aankomst te Batavia kreeg het bewakingstaken in de haven Tandjong Priok. Op 6 juni 1947 werd het bataljon verplaatst naar Batavia en nam het de bewaking van o.a. opslagplaatsen en gevangenissen over van 4-11 RI.
Op 21 juli 1947, dus tijdens de 1e politionele actie, bezette het bataljon diverse gebouwen en bedrijven in Batavia, zoals de telefooncentrale. Op 23 juli nam 4-8RI de bezetting van Tjibaroessa over van 3-1 RI.

Telefooncentrale Batavia. Foto’s Pinterest.

Na de 1e politionele actie werd 4-8RI gelegerd ten oosten van Batavia in het gebied ten noorden van Tjibaroessa, van Bekassi tot aan de rivier de Tjitaroem. Door intensief te patrouilleren en acties, zoals op 8 september samen met 3-GRPI tegen Pangkalan ("Klauw"), werd het gebied betrekkelijk rustig. Vanaf december vonden er grote infiltraties plaats van over de Tjitaroem en vanuit het Soenggaboeana gebergte bij Tjibaroessa en Djonggol. Pangkalan werd zelfs geheel geïsoleerd en moest bevoorraad worden door de lucht. Met een enorme inzet konden de infiltraties en voorgenomen aanvallen van de TNI op Djonggol en Tjibaroessa voorkomen worden. Tussen 18 en 25 januari 1948 werd het gebied ten zuiden van de lijn Djonggol Pangkalan gezuiverd.

Na het 'Renville' akkoord in februari keerde de rust terug. In maart werd het bataljonsvak aanzienlijk kleiner nadat de sectoren Pangkalan en Tjibaroessa respectievelijk waren overgenomen door 3-9 RI en 4-10 RI. Vanaf juli namen de infiltraties en beschietingen wederom toe. Ondersteund door ongeveer 800 man Korps Speciale Troepen werd de rust hersteld en werd de TNI zware verliezen toegebracht. In mei werd de 5e cie opgeheven en verdeeld. Op 11 november wisselde het bataljon van vak met 3 GRPI ten weste van Buitenzorg aan de Status-Quo lijn bij Bantam. Tijdens de 2e politionele actie werd het vak aanzienlijk vergroot na de overname, op 25 december, van de pas veroverde plaatsen Djasinga en Tjigoedoeg van 3-GRJ. Aanvankelijk was het rustig uitgezonderd de posten te Kratjak en Poeraseda maar in februari 1949 nam de onrust toe en werd het gebied grondig gezuiverd. Op 1 augustus nam het bataljon het vak over van 3-12 RI, Serang Anjer-Lor in noord Bantam. Nadat het bataljon na 15 oktober was afgelost door 432 BI werd het geheel onverwacht verplaatst naar Garoet waar de Daroel Islam nog actief was. Tot aan de repatriëring verbleef het bataljon in dit gebied. (bron o.a. het depot en Indië.nl).

Zuiveringsacties Garoet.

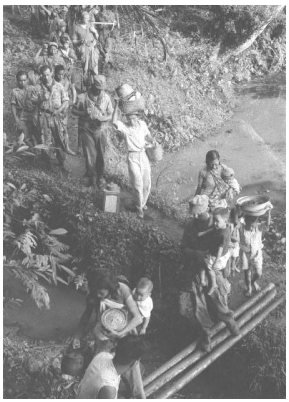
Zuiveringsactie Garoet

Na actie terug bij de post.

Met achterlating van 13 gesneuvelden ging 4-8 RI op 22 februari 1950 aan boord van de s.s. Volendam terug naar Nederland en zette op 23 maart 1950 in Rotterdam weer voet op Hollandse bodem.

Karel Vleesch Dubois: “ Zelf heb ik nooit gevraagd aan de soldaat en officier die hoe zij het beleefd hadden toen we kerstnacht 1947 werden beschoten en gewond raakten. Ikzelf zat achter het stuur van de truck met een officier naast mij en een soldaat in het bakkie. Tijdens de reünies nooit over gesproken. Nu vind ik dit gek en spijtig. Maar gelukkig zijn we goed terechtgekomen. Eens een veteraan, altijd een veteraan!”

Nog meer over NIWIN en het Thuisfront.

De Stichting Centraal Bureau Nationale Inspanning Welzijnsverzorging Indië (NIWIN) werd op 21 november 1946 bij notariële akte opgericht met als zetel 's-Gravenhage. De leden van het dagelijks bestuur werden gekozen door en uit het NIWIN-comité, terwijl het bestuur een directeur als vertegenwoordiger van de stichting koos. Op 14 december 1946 besteedde de minister-president dr. L.J.M. Beel in een radiorede aandacht aan de oprichting van de NIWIN. Hij beval de organisatie warm aan onder de aandacht van het Nederlandse volk.

Het steunen van de Indiëgangers werd door het Thuisfront en de NIWIN gebracht als een plicht van het thuisfront op dezelfde wijze als dienst een plicht was voor de militairen. Zo gold de plicht van de vrouw om trouw te blijven aan haar partner in Indië, hoe pril de relatie ook was. 'Meisjes, ken jullie taak,' schreef de hoofdredacteur van het Katholiek Thuisfront. Veel vrouwen zagen dit zelf ook als hun plicht, maar er was vaak ook sprake van sociale controle door familie, buren en schoonfamilie. Vrouwen mochten bijvoorbeeld niet meer deelnemen aan het uitgaansleven, niet spreken met andere jongens en nooit alleen over straat.

Ook de gemeente Huissen werd in 1946 aangespoord tot het oprichten van een plaatselijk NIWIN comité. De burgermeester van Huissen wees dit af omdat in de gemeente, die voor vijfennegentig procent uit katholieken bestond, sinds enkele weken twee parochiële afdelingen van het Katholiek Thuisfront waren opgericht. Naar zijn oordeel was er geen aanleiding om naast beide plaatselijke comités een derde '– met een nagenoeg gelijke doelstelling –' in het leven te roepen. Ook in Heelsum dreigden er meermaals te veel kapiteins op het schip te zijn. Toen in 1948 een NIWIN-comité werd opgericht, werd dit niet verwelkomd door het comité 'ver van huis, toch thuis'. Het standpunt van het comité was dat zij hun werk, al ruim een jaar lang door hen verricht, 'niet zomaar uit handen wilden geven.'
Wel werden er pogingen gedaan tot samenwerking met het Katholiek- en Protestants Thuisfront. 'Als ieder comité dit apart zou doen, zouden de kosten wel hoog worden om alle soldaten in de vreugde te laten delen.' Toen in 1949 ook een Humanistisch Thuisfront werd opgericht, plaatste de voorzitter van het comité een mededeling in de Veluwepost:'"ver van huis, toch thuis" zorgt voor alle jongens uit dit dorp in Indië.'

Zo waren er veel plaatselijke comités in de ban van 'hun jongens in Indië'. Deze waren heel inventief met het verzinnen van allerlei evenementen om de jongens over zee te steunen zoals met o.a.voetbalwedstrijden, filmavonden, cabaret- en muziekoptredens.

Ook werkgevers stuurden hun uitgezonden werknemers allerlei spullen toe. Zo stuurde een bedrijf met kerst onder andere kousen van eigen makelij. Alles werd gedaan om het contact te houden met de jongens overzee. Bij allerlei activiteiten zoals trouwerijen, zilveren en gouden bruiloften, buurtfeestjes en jaarvergaderingen van verenigingen, kortom waar mensen bijeen kwamen, gingen vrijwilligers met de collectebus rond. De gulle giften stonden vermeld in de krantjes van het Katholiek Thuisfront.

No. 7 JULI 1949 2e Jaargang

Hou de Zon-Zij

Uitgave van het Katholiek Thuisfront te Dreumel

De krantjes bevatte gewoon eenvoudige dorpsberichten en hielden zo hun plaatsgenoten in Indië op de hoogte van het plaatselijke nieuws en de voortgang van de wederopbouw. Het bleek voor de militairen van enorme emotionele waarde.

Het thuisfront te Haalderen noemde hun contactblad 'Van Rimboe tot Rimboe', omdat de naoorlogse toestand in het thuisland ook sterk op een wildernis leek. De contactbladen hadden meestal een wat luchtige en stoere toon, in de trant van ‘hou je taai!’

Naast de krantjes en vele brieven werden ook grammofoonplaten opgestuurd met ingesproken boodschappen. Het is de vraag hoe ‘echt’ de inhoud van deze brieven en platen was. De militairen in Indië werden opgedragen niet te schrijven over de werkelijkheid van de oorlog, maar vooral over de mooie natuur en hun dankbaarheid voor de ontvangen presentjes. Uit Nederland werd om diverse redenen ook weinig over hun eigen zorgen en leed geschreven. Vaak vonden vrouwen zelf dat ze minder recht van spreken hadden.

Zij zaten immers ‘lekker thuis’, terwijl hun man een verre oorlog moest vechten.

Van de Nederlandse soldaten die tussen 1947 en 1949 in Indonesië gelegerd waren, ontving het protestante en katholieke deel opbeurende pakketjes van hun Thuisfronten. Buitenkerkelijken niet. Het leidde in 1948 tot het Thuisfront Humanitas.

Dankzij het Thuisfront kregen nu ook niet-kerkelijke soldaten boeken, tijdschriften, puzzels, spellen en versnaperingen. Een schot in de roos voor dit – zoals een van hen schreef – 'vergeten leger'. In veel bedankbrieven stonden verzuchtingen als 'We horen er toch bij'.

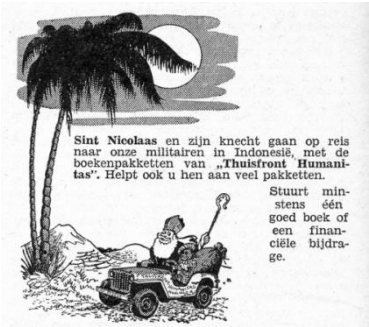

Wilke, Willy de Groot, 4-4 RI.
Lieve papa, opa en overgrootopa
8 augustus 1926 - 23 maart 2023

Oud Brandmeester/ instructeur Brandweer Groningen.

De crematie vond plaats op 30 maart in de Fenikszaal van Stadscrematorium Groningen.

Dochter Rita: “Ik wil nog even vertellen dat het een mooie uitvaart was van papa, echt zoals hij het had gewild….veel bezoek, nog 65 mensen waren er. Mijn dochter en ik hadden mooie foto’s uitgezocht voor de slideshow die een vriend van ons heeft gemaakt met prachtige muziek eronder. Ik heb paps zijn levensverhaal voorgelezen, zoals hij dat wou, het ging goed. Ik had er zelf nog een klein stukje onder gezet. De laatste zin werd moeilijk, maar geeft niet. Mijn zoon Jorick heeft gesproken, mijn dochter Alies namens de achterkleinkinderen en samen met Jorick hebben ze een beertje met een witte anjer op de kist gelegd. Mijn nicht Elien en neef Maarten Sander hebben ook nog gesproken. Als laatste heeft Marcel Bos, die we ook altijd troffen op de reünie, het door jullie opgestuurde veteranengedicht voorgelezen. ……. Het was allemaal erg mooi en met een lach en een traan.

Vorige week weer begonnen met werken en dat was ook weer fijn, mijn leerlingen(ik werk met lichamelijke- en verstandelijke beperkten) en zij gaan er zo lekker luchtig mee om… Ik ben dat gewend natuurlijk, maar ik kreeg vragen als: “waar was jij zolang? Oh ja, je vader is dood. Of…”ik baal ervan dat jouw vader dood is..alle anderen “ja, ik ook, ik ook, ik ook.” “Nu zie je Willy nooit meer hé ? Vind ik best jammer voor je. Zo dus, en dat vind ik mooi en gek genoeg word ik hier warm van.
We hebben er natuurlijk vrede mee dat pap er niet meer is, want hij kon niet meer, maar uiteraard blijft het een gemis. Maar we zullen hem altijd blijven herinneren als een lieve papa, opa en overgrootopa.
Wat is nu zo mooi in dit geheel? We hebben een dierbare verloren maar volgende week komt er een dierbare terug in de familie. Alies, onze dochter, is zwanger. Ze krijgt een keizersnee, maar wanneer vertellen ze niet.

Corr. Adres: Speenkruidstraat 250, 9731 HA Groningen.

Adrianus (Ad) Sinnige, 4 GRPI,
7 november 1925 - 30 april 2023

"De mooie dingen van vroeger zijn een kostbaar geschenk
dat je met je meedraagt."

"We zullen je missen, iedere dag."

De Eucharistieviering was op dinsdag 9 mei in de Sint-Petruskerk, in Eindhoven. De afscheidsdienst volgde in de Lumenzaal van crematorium Rijtackers te Eindhoven.

Annemieke van Sinnige, dochter: "Ik heb geen uitgebreid memoriam. Behalve dat we hem allemaal ontzettend missen, hij is zo lang bij ons geweest. Gelukkig hebben we ook heel veel mooie, lieve, grappige, ontroerende en leuke herinneringen aan hem.
Mijn vader is op 1 januari 1946 in dienst getreden als OVW-er, heeft een opleiding gehad in Engeland en is in april 1947 naar Indië vertrokken met het Regiment Prinses Irene.
Hij is eind maart 1950 teruggekomen in Nederland. In 1959 is hij in januari naar NNG vertrokken en op 13 april 1960 was hij weer terug.
Hij is in 1978 als adjudant afgezwaaid. De laatste 15 jaar heeft hij op de PIROC in Veldhoven gewerkt."

Ad Sinnige kwam uit een gezin van 13 kinderen Ze hadden een grote boerderij waar voornamelijk aan veeteelt werd gedaan. Sobat Ad maakte op Midden Java de 1e politionele actie en op Oost Java 2e politionele actie mee. Hij was ingedeeld bij het korps gevechtswagens en deed colonnebegeleiding carriers en ¾ tonners met boordschutters. Het was ergens bij staf. Een knal. Was met de carrier op een mijn gereden. Ad heeft daar, zoals hij Marianne eens vertelde, het een en ander meegemaakt. "Veel dingen raak je niet meer verwerkt." Hij dacht nog veel aan Indië. "Een prachtig land, mensen en burgers waren aardige lui."
Correspondentieadres: Amandelpark 93, 5632 WZ Eindhoven

Over de Cantinewagens uit Nederland.

De Nederlandse militairen in Indië richtten overal waar ze min of meer permanent verbleven cantines in, met weinig middelen en veel toewijding, fantasie en improvisatietalent. Maar als ze op pad waren was een mobiele cantine met koffie, thee, frisdrank, gevulde koeken en wat meer zij, zeer welkom. Die wens kwam door bij het thuisfront. Daarom werden verschillende acties georganiseerd door het NIWIN die geld in het laatje brachten om mobiele cantinewagens te kunnen kopen.

Stad en Omgeving

Leeft U mee met de jongens overzee?

Grootscheepse NIWIN-actie voor een cantinewagen

Stel U eens voor, wanneer U gedwongen werd Uw werk, Uw gezin en familie, Uw land, waarop U vaak critiek hebt uit te oefenen, maar dat U in

zal weten waar het om gaat, zal Vrijdag en Zaterdag een soortgelijke cantinewagen door de stad rijden, waaraan chocolade en koffie zal worden

Zo ook in Ommen. Daar was begin 1947 genoeg geld ingezameld om voor ongeveer 12.000 gulden een cantinewagen te kopen. De wagen werd in Nederland klaargemaakt. Wel moest er een speciaal opschrift moest komen om in Nederlands-Indië te laten merken dat de mensen uit Ommen met de Nederlandse militairen meeleefde. De tekst op de cantinewagen kwam er in het dialect op. "'t Giet ow goed, bi'j al wa'j doet", met als ondertekening: "'t Volk van Ommen".

Voordat de Ommer cantinewagen naar Indië werd verscheept kon deze eerst nog even bezichtigd worden. Ook in de buurtschappen werd de cantinewagen getoond aan ouders, vrouwen en verloofden van de militairen die naar Nederlands-Indië uitgezonden waren.

De cantinewagen uit Ommen werd na aankomst in Indië in Batavia gestationeerd samen met die uit Leiden. Leiden stelde ook een wagen beschikbaar voor Makassar. Bij de verdeling van de wagens werd zoveel mogelijk rekening gehouden met de militairen afkomstig uit de plaatsen die de wagens hebben geschonken. Zo kwam de wagen uit Gouda in Palembang en van Oldenzaal in Medan. Uit Kampen en IJsselmuiden in Padang en die van Amsterdam in Semarang.

De cantinewagen uit Apeldoorn kwam terecht in Tjilatjap en uit Katwijk en Rotterdam in Soerabaja.

De cantinewagens van Vlaardingen en Enschede kwamen in Makassar. Die van Assen ging naar Cheribon.

Cantinewagen Soest

Zo ontstond in Indië de CADI (Cantinedienst), die de soldaten in de kazerne en te velde met verfrissingen en versnaperingen ondersteunde.

Kantinewagen uit Leeuwarden met Fries opschrift "Us herte is by jimme".

Burgemeester Nering Bögel van Ommen ontving na ontvangst van de cantinewagen een open brief van de officier van het regiment Jagers:

"Aan het volk van Ommen. We konden het niet geloven. Hij was er! De bemanning heeft hem de honderd haarspeldbochten doorgesleurd en daar stond-ie dan. De klep ging open er kwam tabak, chocolade, kauwgum, pepermunt, schoensmeer en tandpasta te voorschijn alsof 't niks was. Gratis pakjes shag van de Grote Weduwe en gratis limonade. Zonder trucs of dubbele bodem.

Op de wand stond 'n vriendelijk wapen en een hartstochtelijke wens: "'t Giet ow goed, bi'j al wa'j doet. 't Volk van Ommen". We hebben het geprobeerd uit te spreken, maar 't ging niet best, want we komen niet uit Ommen. We zijn er zelfs nooit geweest, maar we weten nu al, dat het er goed wonen moet zijn. Dat er hartelijke mensen moeten wonen. Ommen is nu niet bepaald een wereldstad, maar ze hebben het toch maar gelapt om ons deze oaseachtige automobiel te sturen. En dit is dan de hartelijke dank van alle Jagers aan het volk van Ommen, dat sympathiek blijk heeft gegeven mee te leven met ons en ons leven in Indië, weer even een gouden randje heeft gegeven.

J. van Geemert, R.A.O. off 3e R. Jagers".

Actie WAALWIJK Cantinewagen de Langstraat.

Brief van een onzer jongens in Indië! Korporaal J. Janssen.

Batavia, datum postmerk,

M, H.

Gaarne voldoe ik aan Uw verzoek iets te vertellen over de hier zoo gevierde Cantinewagens — en de Cantinewagen actie.

Twee dagen geleden ben ik, na een verblijf van zes weken, diep in den Rimboe doorgebracht, naar bewoonde streken, het mooie Batavia teruggekeerd.

Door de goede zorgen van onze Nederlandsche vrienden thuis, kan men hier in Indië reeds over eenige Cantinewagens beschikken.

De Cantinewagen-actie die bij U gevoerd wordt, is een actie, die door ons niet hoog genoeg kan worden gewaardeerd en door ons niet genoeg kan worden aanbevolen.

Helaas, er zijn er nog maar te weinig!

Wij zijn verheugd over de actie die in Nederland gevoerd wordt, om dit aantal aanmerkelijk te vergrooten. Eenieder van ons krijgt eens een tijd, die hij in de Rimboe moet doorbrengen. En dat is nu niet precies een lolletje.

Ik kan U niet zeggen, hoe reikhalzend wij steeds uitzien, of de Cantinewagen weer niet eens komt. En eindelijk, dan zien wij hem in de verte verschijnen, vergezeld van een ammusements gezelschap De glimlach komt op ons gelaat, wij staan te trappelen van ongeduld. De reddende engel is aangekomen, beladen met allerlei versnaperingen, ververschingen en dranken, die wij natuurlijk in den Rimboe moeten missen. Na den inwendigen mensch versterkt te hebben, komt het ammusements gezelschap ons geestelijk vermaken. Wij hebben een zonnige dag! Namens al de jongens in Indië betuig ik U Nederlanders oprechten dank voor dit prachtwerk, dit onontbeerlijk werk.

Wij vragen U met aandrang om dit werk finantieel op krachtige wijze te blijven steunen. Uit de „Echo" vernamen wij, dat op 5 Juni te Waalwijk de Cantinewagen-actie gevoerd wordt. Steunt allen ieder naar zijn vermogen. Waalwijk late zich, als steeds bij dergelijke gelegenheden van zijn beste kant zien. Tabé!

Met hartelijke groeten voor allen van al onze U zoo dankbare Indische Jongens.

w.g. Korporaal J. JANSSEN.

Aan bovenstaande behoeven wij niets toe te voegen, alleen vooral *het laatste* gedeelte dik te onderstrepen.

Werkt mede onze actie te doen slagen!

Donderdag a s. 5 Juni 's morgens om tien uur begint onze rondrit door de Gemeente en onze buscollecte door Waalwijks straten. Wij beginnen aan het einde van Baardwijk en zoo krijgt *iedere* straat zijn beurt.

Zorgt U, dat de bussen van onze dames collectanten *boordevol* komen! Ieder geve naar vermogen,

Wij danken U bij voorbaat namens *al* onze Indische jongens. Deze actie van Katholiek Thuisfront — Niwin is *algemeen.*

COMITÉ WAALWIJK.
ACTIE: CANTINEWAGEN „DE LANGSTRAAT".

7 juni 2023 beëdiging van Limburgse Jagers in Venlo

Op uitnodiging van Regimentscommandant Luitenant-Kolonel R. Saathof werden wij, Joop en Marianne, uitgenodigd om op 7 juni jl. de beëdigingsceremonie van militairen van het 42ste Bataljon en Regiment Limburgse Jagers in Venlo bij te wonen.

Voorafgaande aan de beëdiging werden we gastvrij ontvangen op het stadhuis van Venlo voor koffie en lunch.

Na de koffie en lunch kwam het gehele bataljon al zingend door de straten van het centrum van Venlo aan bij het stadhuisplein waarna alle genodigden zich achter hen aansloten om zich te verplaatsen naar de locatie aan de Maaskant waar de uiteindelijke de beëdiging van een 30tal nieuwe leden van de familie de Jager plaats vond.

Tijdens de beëdiging was er een mooie toespraak van mevrouw Marianne Krist, moeder van de gesneuvelde elnt Tom Krist. Eenmaal terug op de locatie stadhuis was er een receptie voor de genodigden maar zeker ten eerste voor de beëdigde Jagers!

Alle beëdigde Limburgse Jagers, van harte gefeliciteerd!

Frans Johan Frederik Smoorenburg, 5-6 RI
Zwarte Panter,
24 oktober 1927 - 18 augustus 2023

Eremedaille, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau, in goud
Ereteken voor Orde en Vrede, met de gespen 1946,1947,1948, 1949
Draaginsigne Gewonden
Erelid VOMI

"Mijn oorlog is pas over als ik dood ben"

De afscheidsdienst werd gehouden op 26 augustus jl. in de aula van de Nationale Veteranenbegraafplaats Loenen. Wij volgden deze indrukwekkende en met militaire eer verzorgde plechtigheid via de livestream na een regelmatig contact met dochter Annie over de laatste weken van het leven van haar vader.

Het kon niet anders dan sobat Frans Smoorenburg begraven zou worden op de ere-militairebegraafplaats in Loenen. Zijn hele leven ademde defensie. Dochter Annie heeft dit in samenwerking met defensie waar kunnen maken.

In haar toespraak bedankt zij haar vader voor de vakanties in Normandië die stonden wel steevast in het teken van de oorlog. Alle begraafplaatsen en herdenkingstekens werden dan drie keer per dag bezocht. Toen niet altijd even gewaardeerd door haar als jong meisje.

Na het ten gehore te hebben gebracht van het muziekstuk Bridge over de River Kwai, spreekt ook zoon Gerard over het leven van Sobat Frans dat intens in het teken van de oorlog stond. Hij begint met de tekstregel 'mijn oorlog is pas over als ik dood ben.'
Hij vertelde ook dat zijn vader, Frans Smoorenburg, geen makkelijke man was. Hij mocht je of mocht je niet. Dat liet hij je duidelijk merken. Ook Marianne heeft dat ondervonden in één van de meerdere telefoongesprekken met hem. Na een fiks uitval van zijn kant, temperde hij zijn toon toen Marianne hem vertelde dat zij als vrijwilliger hem niet hoefde te bellen, maar het toch deed, gewoon, uit interesse naar zijn persoon zelf.

Frans Smoorenburg vertrekt naar de Oost nadat hij zich als 17jarige al enthousiast meldde als vrijwilliger. Hij krijgt eerst een opleiding als onderofficier, wordt dan ingezet voor instructie van dienstplichtigen. Hij werd ingedeeld bij de 3e compagnie van 5-6RI, de Zwarte Panters. Het embleem staat aan de voorzijde van de rouwcirculaire.
Tijdens de strijd in het voormalig Nederlands Indië raakt Frans Smoorenburg gewond en keert terug naar Nederland. Toen hij zich meldde als zeventienjarige had hij zich een hele andere voorstelling gemaakt van de bevrijding van de Gordel van Smaragd. Werd bevorderd van Sergeant naar Serg. Majoor. Jaap Bragt, 5-6RI vertelt: "Bij de opleiding was hij niet gemakkelijk: streng doch rechtvaardig."

Terug in de burgermaatschappij bracht Frans Smoorenburg het bataljon weer bij elkaar. Onderhield hecht contact met zijn makkers.
5-6 RI was hem zeer dierbaar. Hij vocht voor erkenning, zette zich in voor oprichting van diverse monumenten.
Hij was hard voor zichzelf. Zijn bijnaam was "de Generaal' voor alles wat hij voor elkaar kreeg.

Over zijn tijd in Nederlands Indië vertelde hij niet veel aan zijn familie, maar in vele interviews deed hij wel zijn verhaal. Zo ook in de meerdelige documentaire Oost Indisch doof te zien op de link https://www.oostindischdoof.com/#!/ In deze documentaire gaat 5-6RI dochter Hanneke Coolen Colsters op zoek naar het verhaal van haar vader Piet Coltsers. Frans Smoorenburg komt hier ook meerdere keren aan het woord.
Zo vertelt hij daar: "99 procent van de opvarenden had nog nooit de zee gezien. Het waren allemaal Limburgsers en Oost Brabanders. Afkomstig van mijnwerkers of keuterboeren. Doorsnee onderontwikkelde jongens. Er waren erbij die hadden nog nooit in een trein gezeten. Vanuit de kazerne in Maastricht gingen we naar Amsterdam. Met de 'Nieuw Holland' vertrokken we naar Nederlands Indië. We gingen met ruim 2700 man aan boord. Ik was ondercommandant van de scheepspolitie. Ik mocht overal lopen. Op de 'Nieuw Holland' was er plaats voor 315 man. Wij zaten er op met 2737! We vertrokken op 31 januari. 's Morgens om 06.00 vertrok de boot uit Amsterdam.

Ik ben een paar keer op een trekbom gereden met m'n vrachtwagentje. Dat is niet leuk. Dan vlieg je de lucht in. De derde keer toen zat Piet Manders achterop en Maas. Piet Manders kwam op zijn benen terecht en Maas op zijn hoofd. Maas was dood.
Er zijn dingen gebeurd die niet hadden mogen gebeuren. Wij hebben er aan meegedaan. Maar ik ga je vertellen: Oorlog is niet mooi!

We liepen in een hinderlaag. 16 juni 1949 's morgens om half tien. Drie jongens lagen op het weggetje. Een daarvan ben ik. De andere twee waren gesneuveld. Wij moesten elke dag de post en eten en drinken halen. Dat wisten die peloppers ook natuurlijk en die wisten dus precies waar ze ons op de tjotten moesten opwachten en dan liep je zo in een hinderlaag. Wat er dan gebeurde? Ik heb eens voor de krijgsraad gestaan en ik zei tegen de voorzitter daarvan: edelachtbare, u denkt zeker dat er overal bordjes staan: Als u verder gaat wordt er geschoten!? Maar er staan geen bordjes. Dat is het rottige van een guerrilla-oorlog: je weet niet wie de vijand is!"
Die oorlog is nu voorbij voor sobat Frans Smoorenburg.

Frans kort na thuiskomst uit Indie.
Getekend door hetgeen hij heeft meegemaakt.

Corr.adres: Koedijk 2, 4413 RB Krabbendijke.

Gedateerd maar nog actueel artikel 'Van Jappendom tot yuppendom.'

Het artikel "De eersten der Mohikanen"heeft mij aangespoord om mijn gevoelens op papier te zetten, misschien als blijk van hulde. Juist nu het aanvankelijk 'zwakke excuus" van de Japanse premier aan Nederland aan de orde is, met Kok, in diens kielzog. Het moet de oorlogsvrijwilligers een vernederend gevoel geven. De strijd van het expeditionair leger wordt nu vergeleken met Vietnam. Belachelijk!
En dan nu de gevoelens, die vooral de gepubliceerde foto's bij mij hebben losgemaakt.

Mijn God, wat werd ik me er door uw blad van februari 2002 ineens van bewust hoe beperkt en kort ons leven is. Alleen al door die foto's uit mijn kindertijd in Indië, vlak na het Jappenkamp. Ik zie een stel Hollandse mariniers, soldaten, die in 1946 vastzaten op Malakka, op weg naar Indië, met als taak onder anderen mij te beschermen. Deze jonge, gezonde mannen met gezichten die in deze tijd goed zouden passen. Deze tijd van materialisme, egocentrisme en morale verzwakking, waarin het Yuppendom heerst.
Yuppendom,…Jappendom, slechts twee letters verschil.
Op de foto uit 1946 zie ik kameraadschap, saamhorigheid en moed. Ze waren immers vrijwilligers. Daar zit je dan ergens op Malakka. De meesten zijn voor het eerst van huis en gaan een oorlog tegemoet.

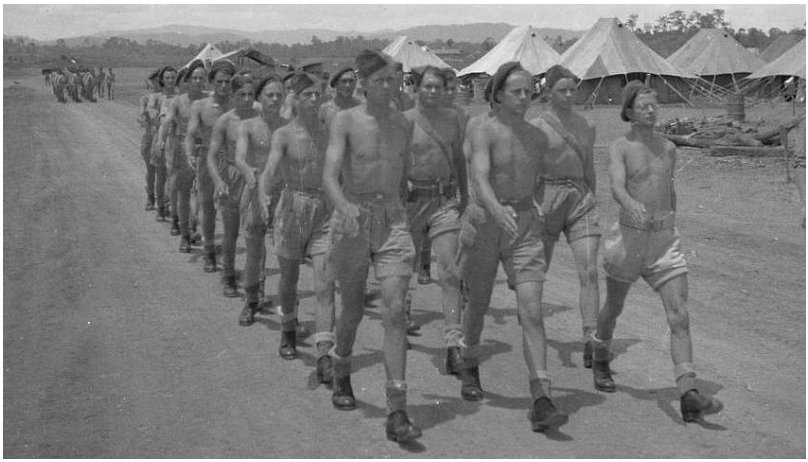

Nederlandse OVW-ers marcheren door hun tentenkamp op Malakka. Het duurt nog even voordat zij van de Britten naar Nederlands Indië mogen vertrekken. Foto Nat. Archief.

Ik besef dat ze alweer 54 jaar ouder zijn en nu gemiddeld tussen de 74 en 80 jaar, oude mannen, velen al overleden. Wie weet hoeveel van die jonge kerels van toen nu in een bejaardenhuis wonen, waar niemand hen nog ziet zoals ze waren: jong, met nog een leven voor zich.

De foto gaf me plots een intens verdriet om deze vergankelijkheid van ons aards bestaan, van ons lichaam en dan de vraag: waarom moest dit alles gebeuren? Door deze foto's kwam mijn Indiëverleden als een pijnlijk heimwee te voorschijn. Heimwee naar die atmosfeer van broederschap. Blijkbaar heb ik toen heel goed de sfeer gevoeld die wij met elkaar beleefden.

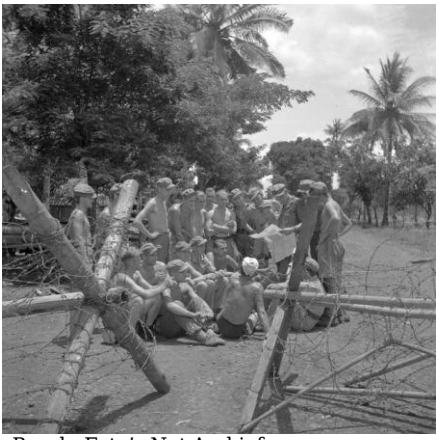
OVW-ers op Malakka Morib Beach. Foto's Nat.Archief.

Dank .....jongens van toen! Jullie hadden lef, moed en jullie hadden nota bene pas de oorlogsjaren in Holland achter de rug. Dit was geen yuppenvakantie op/ via Malakka naar Indonesië. Nee, jullie leven stond op het spel. Voor jullie geen luxe hotels, geen luxe etentjes, geen 'uitgaan' op de manier van nu.

Op de een of andere manier ben ik emotioneel diep geraakt. Ik kan moeilijk omschrijven hoe en waarom. Dank, jongens, dat jullie kwamen om orde en rust te herstellen. De Nederlandse regering vond dit destijds nodig. Jullie konden de kastanjes uit het vuur halen, en bij thuiskomst was er opvang noch begeleiding. En later zelfs hoon.

Dank, dat jullie zo ver van huis naar Indië kwamen, zodat ik na zoveel slechte jaren, eindelijk bescherming voelde.

Een dankbaar kind, dat zijn eerste levensjaren moest doorbrengen in
een Japans concentratiekamp.
G. Kooge, Haarlem.

Helaas is de herkomst van het artikel niet te achterhalen.
Het is een kopie van het artikel.
Ingezonden door OVW-er Wim van Raaij, 2-6RI.

HOOFDVERBINDINGSOFFICIER
KON. LANDMACHT IN NED. INDIE

Batavia, 6 Februari 1946

Rapport betreffende de Bataljons der Koninklijke Landmacht in Malakka

(Uittreksel uit het rapport van Majoor G. Pruijs over het tijdvak 18 t/m 24 januari 1946)

BRIGADE "U" Sungei Patani.

I – 8 R.I. Bn.C. Majoor Ir. Kruijff. Sungei Patani. Brigade "U".

Sterkte: Te kort: 4 troepen Offn.
1 Bn arts
1 M.T.O.
ca. 40 O.O. en manschappen .
Graad van training: zeer goed tot en met comp. verband.
Moreel: uitstekend, goede verhouding kader met manschappen.
Legering: Barakkenkamp, cantine voor 1000 man, gebrekkige verlichting
voorziening drinkwater gebrekkig
voorziening waschwater voldoende
Transport: aanwezig 4 3-tons trucks
Bijzonderheden: geen.

1- R.I. Bn.C. Majoor Kelderman. Sungei Patani. Brigade "U".
Sterkte: Te Kort: 24 O.O. en manschappen
Graad van training: goed tot en met oefening in comp. verband.
Moreel: voldoende, beweegt zich in stijgende lijn.
Legering: barakkenkamp, onverzorgd en slordig
kleine cantine.
Transport: aanwezig 4 3-tons trucks.
Bijzonderheden: geen.

II – 14 R.I. B.n. Majoor van Oort. Penang (Coomb Hill), Brigade "U"
Sterkte: Tekort: 3 troepen offn.
ca. 35 O.O. en manschappen
Moreel: uitstekend.
Legering: tentenkamp, primitief.
waschgelegenheid nog in opbouw.
Graad van training: goed t/m oefening in comp. verband.
Transport: geen
Bijzonderheden: Het bataljon heeft kampement eerst op 15 jan.jl. betrokken.

I – 11 R.I. B.n. C. Majoor Bouman. Sungei Patani. Brigade "U".
Sterkte: Tekort: 3 troepen offn.
32 O.O. en manschappen.
Graad van training: goed t/m oefening in comp. verband.
Legering: goede accommodatie, barakkenkamp.
Moreel: goed, verhouding tot Bn.C. tot officieren beweegt zich in stijgende lijn.
Transport: aanwezig 4 3-tons trucks
Bijzonderheden: geen

BRIGADE "T" – Kuala Lumpur.

III – R.S. Bn. C. Majoor Brueren. Dusun Tua. Brigade "T".
Sterkte: Tekort: er zullen nog 20 man afgekeurd worden. Verder op sterkte.
Graad van training: voldoende om ingezet te worden, het best getrainde Bn.
Moreel: goed, maar verlangend naar actief inzetten.
Legering: door overplaatsing bezig het kamp in te richten; maakt reeds een uitstekende indruk.
Transport: 4 3-tons trucks, 2 15 owts, 1 ambulancewagen.
Bijzonderheden: geen.

II – 13 R.I. Bn. C. Majoor Erdman. Serdang. Brigade "T".
Sterkte: Tekort: er komen nog afkeuringen voor.
Thans tekort van 48 O.O. en manschap.
Graad van training: op een hoog peil, kan in enkele weken ingezet worden.
Moreel: stemming uitstekend.
Legering: goede accommodatie in barakken en bungalows, cantine in aanbouw.
Transport: geen.
Bijzonderheden: de 2– in– C, Kapt. Montagne, ligt met een gebroken been in het hospitaal te Kuala Lumpur.

I – R.S. Bn. C. (wnd) Majoor Tijmann K.N.I.L. Port Dickson. Brigade "T".
Sterkte: Tekort: Bn.C. en 2-in-C zijn naar Holland vertrokken; er zullen enkele afkeuringen volgen. Verder op sterkte.
Graad van training: op hoog peil; binnen korten tijd gereed voor inzetten.
Moreel: uitstekend.
Transport: 3 15 owt's, 1 staffcar, onvoldoende.
Bijzonderheden: Vitaminegebrek door te weinig versche groente en fruit; terwijl de aanvoer van vitaminetabletten uitblijft.
Te weinig gelegenheid tot ontspanning.

II – 6 R.I. Bn. C. Majoor Mr. Verheyen. Morib. Brigade "T".
Sterkte: Tekort: 25 O.O. en manschappen
Graad van training: op hoog peil, binnen korten tijd gereed voor inzetten.
Moreel: uitstekend; veel op eigen initiatief.
Legering: dit bataljon is het slechts gelegerd van allen. Door hard werken maakt het kamp toch een goeden indruk.
geen electrische verlichting (alleen accu's voor offn.bungalows); watervoorziening zeer slecht, wel gelegenheid tot baden in zee.
Transport: zestal wagens van verschillend type, voorloopig voldoende.

Bijzonderheden: bij terugkeer van de deelnemers aan Engelschen trainingscursussen wil men een peloton vormen van het lagere kader tot en met sectie-Cdt, dat door de cursisten getraind zal worden.

BRIGADE "V" – Ipoh.

I – 3 R.I. Bn.C. Majoor Luesen. Ipoh. Brigade "V".
Sterkte: Tekort: ca. 30 O.O. en manschappen.
Graad van training: onvoldoende voor directe actie.
Engelsch trainingsteam eerst sinds korten tijd aanwezig.
Moreel: uitstekend.
Legering: tentenkamp, maakt verzorgde indruk;
watervoorziening zeer slecht;
verlichting tenten door middel van petroleum, bureaux met electriciteit.
Transport: geen, incidenteel wordt door Engelsch Transport Coy transport beschikbaar gesteld.
Bijzonderheden: klamboe's ontbreken;
Kleeding onvoldoende, bestaat uit:
1 bushshirt (met lange mouwen)
1 paar shorts
2 lange broeken.

I – 5 R.I. Bn.C. kapt.v.d. Eijck (wnd) Ipoh Brigade "V"
Sterkte: Tekort: Bn Cdt.
46 O.O. en manschappen
Graad van training: onvoldoende voor directe actie;
Engelsche trainingsteam eerst sinds korten tijd aanw.
Moreel: uitstekend
Legering: tentenkamp, maakt verzorgde indruk; slechte water-voorziening; verlichting tenten met petroleum, bureaux met electriciteit.
Transport: geen (zie I-3 R.I.)
Bijzonderheden: klamboe's ontbreken, kleeding onvoldoende (zie ook bij I-3R.I.)

I – 9 R.I. Bn.C. Majoor Wiersma Ipoh. Brigade "V".
Sterkte: Tekort: 22 O.O. en manschappen
Graad van training: onvoldoende voor directe actie;
Engelsch trainingsteam eerst sinds korten tijd aanwezig.
Moreel: uitstekend
Legering: tentenkamp, maakt verzorgde indruk. Verlichting tenten met petroleum, bureaux met electriciteit; watervoorzien-slecht.
Transport: geen (zie ook I – 3 R.I.)
Bijzonderheden: klamboe's ontbreken; kleeding onvoldoende (zie ook bij I -3 RI.)

Recapitulatie personeelstekort: 15 officieren
Ca. 390 manschappen.

Jij kwam naar Indië, vrijwillig, toen iedereen in Europa, moe van honger en ellende futloos was en opnieuw met politiek gekrakeel begon.
Juist in die dagen, toen jouw lotgenoten, jonge mannen van jouw leeftijd, scharrelden in zwarte handel: sigaretten en zwarte drank, kochten in twijfelachtige cafeétjes, juist in die dagen nam jij afscheid van alles was je lief was.
En jouw afscheid aan het Vaderland was stil. Een nevelige novemberochtend, een huilende vrouw en zenuwachtige moeder en vader. Dat was alles. Geen fanfares. En terwijl het Vaderland zich druk maakte over slechte Zuid Amerikaanse sigaretten en kankerde over de kolen, zwoegde jij in Malakka, koppig doorzettend, ondanks het zweet dat af en toe in je ogen beet.
Rustig zette jij voet aan land in Indië, ook daar wachtte je geen fanfares, slecht een koeliekamp. Maar in een grote stad stonden snikkende vrouwen langs de straat bij jouw eerste parade, snikkend van aandoening, omdat Holland er weer was. Je had een moeilijke tijd: oorlogsvrijwilliger, op allerlei gebied, geen waardering in het Vaderland, weinig kleding, weinig ontspanning en zoveel meer beroerde dingen, maar rustig ging je door, kameraad met je gelijken, je meerderen en minderen in rang.
En te midden van al het tumult van deze na-oorlogse wereld deed jij rustig je plicht, je vocht kalm en beheerst. Stierf als het zo uitkwam ook kalm en beheerst. Veel waardering zal je niet krijgen, maar later als de geschiedenis van je land opgemaakt wordt, zullen de met jouw bloed beschreven bladzijden getuigen van je offer, dat je vrijwillig bracht, bracht in een tijd toen alleen iedereen eiste en niet aan offers dacht.
En pas dan, later zal je met voldoening aan deze tijd terug denken, aan je taaie wilskracht om je overal doorheen te slaan, aan je medewerking bij de wederopbouw, aan je hechte kameraadschap met mannen die dezelfde moeilijkheden met je deelden, dezelfde idealen hadden. En je zult met hen verder samenwerken voor de éénheid en opbouw van jouw land en Indië met dezelfde kracht en kalmte waarmede je vocht als het moest, jij OORLOGSVRIJWILLIGER.

Ingezonden Wim van Raaij,2-6RI.

Indonesia Roept! Ook naar sobat Frans van Mulken, 2-6RI -3MPIV

Naar aanleiding van de documentaire Indonesia Roept! waarin Hans Goedkoop in het verleden van zijn opa kolonel D.R.A. van Langen duikt, schrijft Frans van Mulken, 2-6RI, MP aan zijn zoon:

"Hoi Hub,
De Indonesië uitzending, Indonesia roept!, waarover ik je had gesproken, heb ik gevonden, zodat je die mogelijk kunt terug zien
Uitzending : Indonesia roept! Datum/tijd: vrijdag 6 Oktober 2023/ 22.17 uur NPO 2

Deze uitzending gaat over de 1ste Politionele actie waaraan ik heb deelgenomen als MP-er met een geheime boodschap.
De tweede dag van die actie kreeg ik de beschikking over een splinternieuwe HD motor, Harley Davidson, waarmee ik op de wielerbaan van Semarang moest oefenen met de voetderbriage,= voetkoppeling, (de motoren die we tot dan gebruikten, hadden een met de handbediende koppeling om te schakelen) en het instuderen van een mondelinge geheime actie die ik in de nacht moest overbrengen naar de commandopost Ambarawa.

Onderweg ging toen van alles fout, afslaan van de motor bij obstakels, last van het rode contactlicht. Door het linkse verkeer miste ik de afslag rechts naar Ambarawa en werd uiteindelijk gestopt door een post aan het front bij de Toentang brug. Na het keren kwam ik uiteindelijk terecht in Ambarawa waar ik mijn opdracht uitvoerde en daarna een slaapplaats kreeg toegewezen.

Als je de uitzending volgt zie je dat de rit van Semarang naar Ambarawa, in de nacht die een onbeveiligde route was."

“Die route werd door de tegenstanders gebruikt voor het plaatsen van mijnen en trekbommen. Bij het zien van deze filmbeelden ben ik wel geschrokken, omdat ik dit niet wist en nu blijkt dat dit een onverantwoorde, onbeschermde, opdracht aan mij is geweest. De rest van wat op de film staat en wordt besproken, herinner ik mij nog volledig. In Salatiga ben ik een half jaar gelegerd geweest op de MP post.

Toentangbrug met mijnenruimers met geruimde mijnen 1RS .
Foto’s: Pieter Paulusma.

Wij, de OVWers en dienstplichtigen zijn naar Indonesië gestuurd om daar Orde, Vrede en Recht te brengen. Zelf had ik al eerder ontdekt dat het een gerechtvaardigde vrijheidsstrijd is geweest
Gelukkig kan ik zeggen dat ik daar nimmer heb behoeven te schieten.
Pap

Aan mij, Marianne, schrijft Frans Mulken:
“Ik heb de uitzending geheel gevolgd en die heeft nog al wat bij mij los gemaakt. Ik weet niet of jij die uitzending ook kent.
Als Politieschrijver op het stafbureau van 3MPIV heb ik bij de eerste politionele actie veel met Kolonel D.R.A. van Langen van doen gehad. Men heeft mij toentertijd met een codebericht op de motor in de nacht op pad gestuurd over de onbeschermde weg van Semarang naar Ambarawa. Het bericht moest ik doorgeven aan Kol. D.R.A. van Langen. Hij had de leiding van de eerste Politionele actie van Semarang naar Salatiga. Later bleek mij dat dit bericht inhield om de dag daarna vanuit de vastgelopen positie bij de Toentangbrug en elektrische centrale door te stoten naar Salatiga en Kopeng.
Je leest dat ik het nog allemaal weet en weer beleeft.

Voor mij was emotioneel het gedeelte van de start van een eerste politionele actie ,het verhaal van de Indonesië oud militair ,het zien van de Toentangbrug en uiteraard Salatiga.”

Operatie Kapitein der Infanterie KNIL W.J. Komentas

A. Algemeen: Kap. Komentas wordt aangewezen als inlichtingsoff. bij de Liasison-staf te Semarang.
Deze staf zal verder bestaan uit:
Mj. De Vries commando
Kap. Hofstede operatiën
Lt. de Vries verbindingsdienst

Taak: Verzamelen van inlichtingen betreffende de vijand in de (voormalige) residenties: Banjoemas, Kedoe, Djokjakarta, Soerakarta, Madioen.

B. Byzonderheden: In volgorde van urgentie.

I. Wegen enz.
In het betrokken gebied alle gegevens verzamelen betreffende wegen, bruggen, vernielingen en voorbereiding daartoe. Voorlopig in hoofdzaak de grote hoofdwegen. Hiervan een kaart aanleggen waarop aangegeven:
- goed berijdbare wegen
- slechte wegen
- aangebrachte vernielingen
- aangebrachte versperringen
- voorbereid vernielingen
- alle bruggen z.m. met opgave van lengte (duikers niet hieronder begrepen).

N.B. Dit is verreweg het belangrijkste, vooral de bruggen al staan ze onderaan. Dit punt z.m. in details afwerken.

II. Kaarten.
Het ligt in de bedoeling de benodigde kaarten van Semarang uit aan te vragen. Aanvragen zullen worden ingediend door de onderdeelen. Deze verzamelen en voor extra voorraad zorgen zoals tot nu toe bij de B Div. gebruikelijk is. Van het begin af aan zorgen voor goede registratie. Zal nader te Semarang worden besproken. Tracht een overzicht te krijgen van de beschikbare luchtfoto's.

III. Vliegvelden.
Alle gegevens verzamelen betreffende vliegvelden, t.w.
- complete staat van alle (ook oude) vliegvelden en noodlandingsterreinen in het gehele gebied.
- afmetingen:
- juiste ligging in coördinata;
- toestand waarin het veld verkeert; bruikbaarheid;
- accommodatie en overige byzonderheden.

IV. Dislocaties tegenpartij.
Normale gegevens betreffende dislocaties tegenpartij, zoals tot nu toe bij ons gebruikelijk. Z.m. in calque of schets verwerken. In het byzonder ook;

- commandoposten (z.m. juiste ligging voor bomb. opd.)
- bewapening
- aangelegde versterkingen
- aanwezig geschut (ook luchtdoel !)

V. Personeel.
Tracht enig personeel aan te trekken. Hulp van Bdg. uit niet mogelijk. Eerste urgentie: een onderoff. voor diverse opdrachten voornamelijk van administratieve aard en een typiste, bij voorkeur V.K. (ik heb gehoord dat nieuw V.K.-pers. is aangekomen) . Tweede urgentie: meer typisten en iemand om kaarten en archief bij te houden. Suggestie: Bij evtl. aanvang grotere operatiën in overleg met T-Brig. Oproep in de krant plaatsen dat nu alle beschikbare werkkrachten dringend nodig zijn, speciaal beroep op vrouwen, alle hulp wordt geapprecieerd, al was het maar voor ± 3 maanden.
N.B. Als je eenmaal personeel hebt, telegrafeer dan maar om een schrijfmachine indien nodig.

VI. Verpleging.
Tracht een indruk te krijgen van de wijze waarop de verpleging en mat. Voorziening bij de vijand geregeld is. Verwerking in schema in hoofdzaak als volgt:

1. Aanvoer.
   a. Uit het achterland
      - munitie
      - bedrijfsstoffen xxx
      - medicijnen
      - levensmiddelen
      - kleeding enz.

   b. Uit plaatselijke voorraad en productie
      - levensmiddelen
      - kleeding
      - misschien ook sigaretten e.d.

2. Afvoer.
   a. Van economische producten.
   b. Van materiaal voor reparatie.

In grote trekken aangeven en splitsen in:
Grote-afstand-vervoer per spoor.
Spoorweg-eindstation, verdeelstations en opslagplaatsen van grote onderdelen.
Grote-afstand-vervoer per truck
Opslagplaatsen en doorvoerstations bij middelgrote onderdelen.
Kleine-afstand-vervoer per truck en c.q. grobak
Opslagplaatsen bij kleinere onderdelen (t/m bataljons of detn. Grotere dan een cie.)
Op dezelfde wijze voor reparatie-werkplaatsen, hospitalen enz. in omgekeerde richting.

VII. Verbindingen.
Voornaamste TRI en PTT verbindingen op een schets aangeven (radio, telefoon, telegraaf).
Z.m. juiste ligging voornaamste radiostations voor bomb. opdrachten.

VIII. Economische gegevens.
Gegevens over ondernemingen verzamelen;
- volledige lijst van ondernemingen en fabrieken
- ligging in coördinaten
- al dan niet in bedrijf of vernield.

Voorts belangrijke krachtstations, waterleidingen, irrigatiewerken, enz.

IX. Veiligheid.
Enige indruk zien te krijgen van de wijze waarop de Veiligheidsdienst bij de T-Brig. georganiseerd is en in hoeverre deze efficiënt werkt.
Hoofdindeling:
- veiligheid van personeel
- " " materieel
- " " inlichtingen
- " " operatiën

Deze laatste moet de byzondere aandacht hebben.
Geheimhouding. Speciale maatregelen ter beveiliging van bepaalde operatieplannen. (Systeem identiteitskaarten als voorgeschreven door CGS.)

C. Aanwijzingen.

1. De bedoeling is in hoofdzaak de bij de T-Brig. aanwezige gegevens volgens het bovenstaande te verzamelen, niet zelf trachten gegevens te krijgen. Z.n. kan de T.Brig. verzocht worden bepaalde belangrijke inlichtingen in te winnen (**niet te veel want daar komt toch niets van terecht**).

2. Verzamel de gegevens volgens bovenstaande indeling en leg ze vast in eenvoudige en overzichtelijke kaartsystemen, schema's en schetsen. Geen rapporten met allerhande gegevens door elkaar.

3. Maak dagelijks een kort verslag met verrichte werkzaamheden en vermeld daarin de voornaamste gegevens die je verkregen hebt (dagelijks verzenden) Besteed hieraan niet te veel tijd!!!
Het gaat er meer om dat ik weet wat er is, dan om de gegevens zelf. Als we die in extenso nodig hebben zal ik wel speciale maatregelen nemen om ze hier te krijgen.

4. Hierin ook op te nemen evtl. voorstellen, vragen, verlangens, benodigdheden, enz. In dringende gevallen telegrafeeren.

5. Alle onkosten worden door mij vergoed, z.n. ook voor onderhands aangenomen personeel. Zolang je redelijkerwijs aannemelijk kunt maken, dat de uitgaven in het belang van deze opdracht .....

….nodig of gewenscht waren hoef je niet bang te zijn dat ik je voor het geld zal laten opdraaien.

6. Werk systematisch. Neem punt voor punt eerst de hoofdzaken van het lijstje en vervolgens details. Vooral niet te veel detailwerk. Probeer niet meer te doen dan in de opdracht staat.

7. Als gegevens toch overgetikt moeten worden kan dat net zo goed in meervoud. Het bespaart later veel tijd bij het opzenden en verwerken.

8. Gun jezelf de nodige rust. Ik weet wel dat deze opdracht overladen is, maar zie maar wat je kunt doen zonder af te knappen.

9. Indien geen grote operatiën beginnen kunt je 25/7 terugreizen naar Bdg. (26/7 indien de reis in één dag gemaakt kan worden) en 28/7 terug naar Semarang (vertrek uit Bdg. per laatste vlg. overnachten Bat. en 29/7 te Semarang.

10. DENK OM GEHEIMHOUDING!!!

H.C. Bajette.
17-7-47

Kapitein der Infanterie KNIL, W.J. Komentas kreeg op 19 maart 1948 de Bronzen Leeuw uitgereikt bij koninklijk besluit 11. M. bt.t Nederlands Indië , midden en Oost Java strijd tegen Japan.

De Bronzen Leeuw is voor militairen die zich in de strijd tegenover de vijand hebben onderscheiden met bijzonder moedig gedrag en beleidvolle daden.

Loterij!

"Misschien kunnen we ook dit jaar met de kerst nog eens een keer een thuisloterij houden. Niet alleen voor de veteranen, maar voor iedereen die dit boekje Sepatoe Roesak ontvangt. Zomaar en om zo met iedereen in contact te blijven. Niet alleen met de veteranen maar dus ook met de relaties. Marianne trekt weer haar brutale sepatoe's (schoenen) aan en neemt weer contact op met het productieteam van de musical Soldaat van Oranje. En wat denkt u wat de reacties was?

"Voor je decemberloterij stellen we 2x 2 **eerste rang tickets** voor een voorstelling op een woensdag of donderdag beschikbaar".

Wilt u kans maken op 2 van deze vrijkaarten dan moet u **de hieronder** afgebeelde rebus oplossen!

-e **- w** **v +** **b = st** **r= l**

Stuur **voor 15 januari 2024** de oplossing op een kaart of briefje naar:
Secretariaat reünie- en nazorgcommissie 2-6RI, T-Brigade,
Schakelpad 12, 3192 JH Hoogvliet

Vergeet niet uw naam, adres, postcode, woonplaats en telefoonnummer te vermelden. Zodat we u kunnen bereiken indien u één van de gelukkige prijswinnaars bent. Denk er om **voldoende porto te plakken**!
U kunt de oplossing en uw gegevens ook mailen naar:
marianne.lankhuizen@gmail.com

De winnaars worden na 15 januari 2024 **telefonisch** op de hoogte gesteld.

Overleden sobats

Sobat J. van der Drift, 2-7RI, uit **Lisse**
20 oktober 1926 - 15 december 2022

Sobat C.D. van Soelen, 5RS, uit Geldermalsen
2 januari 1927 - 17 december 2022

Sobat Walter van Hoof, 435RI- 7RS, uit **Tilburg**
6 mei 1929 - 14 januari 2023

Sobat Piet Bontenbal, 423 BI, uit Spijkenisse
9 december 1928 - 3 februari 2023

Sobat Frank Kingma, 411 BI, uit **Wezep**
17 mei 1925 - 6 februari 2023

Sobat Willy de Groot, 4-4 RI, uit Groningen
8 augustus 1926 - 23 maart 2023

Sobat J.H. van Rijn, uit **Diemen**
30 maart 2023

Sobat Adrinanus (Ad) Sinnige, 4 GRPI, uit **Eindhoven**
7 november 1925 - 30 april 2023

Sobat Karel Klijnoot, 5RS, uit **Alphen aan den Rijn**
4 februari 1927 - augustus 2023

Sobat F.J.F. Smoorenburg, 5-6RI, uit Krabbendijke
24 oktober 1927 - 18 augustus 2023

Veteranen: respect tot het einde en verder

Overleden echtgenotes, partners, relaties:

Mw. R. van Erp- Merkx,
weduwe Jan van Erp AAT. 20 febr. 2023

Mw Mien Hovens,
weduwe Sjra Hovens, 2-6RI, 17 december 2022
'vergeet de mooie dagen niet.'

Mw. Elly van de Wetering-van der Leden,
weduwe van Menno v.d. Wetering 2-6RI, 12 april 2023

Mw. Ria van Vliet-Mol,
Weduwe, Leendert van Vliet, 413 B.I. /6-3RI, **24 september 2023**

Wij wensen de families heel veel sterkte toe met de verwerking van het moeten loslaten. Maar ook met het vasthouden van de mooie herinneringen.

De krans, bekostigd met de vrijwilliger donaties van afgelopen jaar, is namens u allen, op 3 september 2023 gelegd, op ereveld Candi te Semarang.
Gelijktijdig werd ook een krans gelegd tijdens de Indiëherdenking in het stadspark Hattum in Roermond.

Hulp, vragen of praatje?

In het kader van de nazorg staan we nog steeds ten alle tijden klaar om u, daarmee waar dat kan, u te helpen. Telefonisch kunt u ook met ons gezellig praten over het heden, verleden en toekomst. Schrijven en E-mailen kan natuurlijk ook. Al regelmatig is er met diverse veteranen op deze manier ook contact. U ziet, wij zijn ten alle tijden bereikbaar voor uw verhaal. Een luisterend oor u zo gegund! Bel. Schrijf. Mail. Wees niet verlegen, wij zijn het ook niet!

Hebt u hulp nodig bij militaire nazorg? Vraag het ons. Hebt u een jubileum b.v. 60 jaar getrouwd of meer, bereikt u een speciale leeftijd, wordt u grootvader of overgrootvader, laat het ons weten. Ligt u in of moet u voor langere tijd naar het ziekenhuis, laat het ons weten!
Kijkt u op het binnenblad/ kaft voor de adresgegevens of bel Marianne:
Secretariaat 010-4382758 of 06-25278220
Krijgt u het antwoordapparaat, spreek dan duidelijk naam en telefoonnummer in, wij bellen u zo snel mogelijk terug!

We blijven Douwe Egbertspunten inzamelen
voor een volgende leuke actie!
Ook **Perla punten AH punten** sparen we.
Al uw punten kunt u opsturen naar het
secretariaat.

Hebt u weer genoten van dit gratis blad Sepatoe Roesak? Vergeet dan niet: dit en onze overige doelstellingen voor u veteraan, kan deze commissie alleen blijven doen van de **vrijwillige donaties**. Uw donatie mag u overmaken naar:

Reünie- en nazorgcommissie 2-6R.I. & T-brigade:
ABN-AMRO, rekeningnummer: NL 61 ABNA 097.21.38.021
t.n.v. reünie- en nazorgcommissie 2-6 R.I., T-Brigade te Hoogvliet.

Het blad van en voor de sobats 2-6 RI, T-Brigade en Java
Website: www.sepatoeroesak.nl

Redactie en lay-out blad Sepatoe Roesak.:
Marianne Pragt-Lankhuizen, Schakelpad 12, 3192 JH Hoogvliet.
Telefoon 010-4382758 of 06-25278220
Redactionele ondersteuning:
De heer Joop Pragt.

Onze activiteiten werden mede mogelijk gemaakt door het Vfonds met de middelen uit de Nationale Postcode Loterij
Uw deelname aan deze loterij wordt nog steeds van harte aanbevolen

Wordt nu gratis vriend van het Vfonds www.vfonds.nl

2-6 RI

ANNO 1944